

Indholdsfortegnelse:

Formålet	4
Dagens begyndelse	5
Fortælletime	5
Historie	6
Fysik-kemi	7
Samfundsfag	8
Geografi	9
Religion	10
UEA-orientering	11
Fællesmøde	11
Motion & RKS	12
Dansk	13
Prøveforberedende dansk	16
Matematik	19
Prøveforberedende matematik	27
Engelsk	28
Obligatorisk idræt	37
Bogruppetime	40
Rengøring	40
Køkkenpraktik	42
Uddannelses- og erhvervsorientering	42
Skolevejledning / UEA-orientering / Kuratorvirksomhed	44
<u>LINIEFAGENE</u>	45
Musik	46
Sport	47
Textil	48
Træværksted	50
Have- og jordbrug	51
Ridning	54
Mad Med Mere	54
<u>VALGFAGENE</u>	57
Friluftsliv	58
Rollespil	58
Musik	60
Billedkunst	61
Pedel	62
Hardcore	63
Biologi	63
Kristendom	64
Fysik-kemi	66
Historie	69
Geografi	70

Samfundsfag.....	72
------------------	----

TEMAUGER

Intro.....	73
Idræt.....	74
Praktik.....	75
Brobygning.....	75
Juleuge.....	76
Skiuge.....	77
Projektuge.....	78
Teateruge	79
Middelalderuge	80
Extro	81

<u>SAMVÆR</u>	82
Kontaktlærer	82
Aftner	82
Weekender	84
Rengøring (morgen – aften)	85
Stillette	85
Foredrag	85

Dybbøl Efterskole

Efterskolen for bogligt interesserede specialundervisningselever.

Formålet:

Ud fra et kristent livssyn skabes et trygt miljø som bygger på tillid, frihed, ansvar og ligeværdighed.

Der gives livsoplysning og mulighed for at tilegne sig livsfærdigheder så den enkeltes personlige- og alsidige udvikling fremmes. Vi vægter de boglige og praktiske fag lige, og i undervisningen skabes der rum til fordybelse, begejstring og dygtiggørelse. Den enkelte forventes at tage ansvar for sig selv og for fællesskabet.

Med alle kostskoleformens muligheder søger vi at styrke den enkeltes identitet, selvstændighed og selvværd.

Gennem den praktisk / bogligt tilrettelagte undervisning, at give den unge erfaringsgrundlag, der kan styrke deres selvtillid og aktive engagement i tilværelsen, så deres muligheder for at klare dagliglivets opgaver i arbejde og fritid øges.

Det er vigtigt at den alsidighed der gives mulighed for ved at eleverne opholder sig på efterskolen 24 timer i døgnet og 7 dage i ugen i 10 måneder udnyttes og bruges på bedste vis. Det er aktiviteterne i den daglige undervisning der giver mulighed og grundlag for den praktiske og boglige erfaring.

Det er kontakten mellem de unge – kontakten mellem de unge og voksne i ”fritidssituationen ” der giver forståelsen af og til hinanden. Det er oplevelserne i denne blok der er forcen i den personlige udvikling.

Det er her der kommer oplevelser ud over det sædvanlige. Det er her Dybbøl Efterskole har mulighed at gå uden for rammerne af et ”normalt” undervisningsforløb.

Oplevelser inden for friluftsliv – vandreture – klatring – o.s.v.

Kulinariske oplevelser – fremmed mad – anderledes mad – fremstilling over en hel weekend.

Idrætslige oplevelser alene og sammen med andre efterskoler.

Kulturelle oplevelser i form af besøg på teatre – i biograf – foredrag – musikarrangementer – o.s.v.

Det er det hele menneske der skal sættes i fokus – det er den personlige udvikling der skal styrkes – det er opfattelsen af sig selv i forhold til andre, samspillet mellem mennesker og forståelsen for hvordan man danner relationer og lever i disse. Det er harmonien mellem de enkelte der skal styrkes, så der opstår en indsigt, forståelse og interesse for hinanden. Jegets

opfattelse og medleven i en demokratisk samfundsorden, hvor det at være medborger i et grænseoverskridende multsamfund sættes højt.

Det der styrker egen opfattelse mellem jeget og omverdenen kommer til udtryk i de forskellige situationer som den enkelte bliver sat i / udsat for. Det at tage stilling til hvad andre tænker og tror og ikke mindst hvordan det kommer til udtryk og handling hos andre sat i relation til egen formåen.

Det er her at der læres om menneskelige værdier – om måden hvorpå man omgås hinanden på godt og ondt – det er situationerne uden for den normale undervisning der skaber frirum – debatrum – relationsrum – opbygningsrum – selvopdragelsesrum – selvopfattelsesrum – afbalanceringsrum – fællesrum.

Det er det der bl.a. giver mulighederne for at den enkelte kan blive en bedre international samfundsborger

Skolen giver rummet – spillepladsen. Eleverne giver deres energi og engagement

Skolen giver oplæggene. Eleverne giver debatterne og meningsudvekslingerne.

Skolen giver værktøjerne. Eleverne giver tiden.

DAGENS BEGYNDELSE

Formål:

At eleverne møder og oplever et kristent livssyn i dagligdagen

Indhold:

Morgensalme, fadervor, ”dagens ord” og en årstidssang e.l.

Dagens ord omhandler almen menneskelige spørgsmål, som drøftes indenfor kristendommen og andre livsopfattelser. Det er et budskab, som læreren har på hjertet.

Antal hold: 1

Antal elever: 79

Lektionslængde: 15 min

Lektionsantal: hver morgen i kursusforløbet.

FORTÆLLETIME

Formål:

Formålet med undervisningen er, at udvikle elevernes evne til at lytte til fortællinger, at undres og stille spørgsmål og vække eftertanke.

At eleverne opnår en større almen viden om menneskelivet, hvad det vil sige at være til, at lære om verden og især det samfund vi lever i, for bedre at kunne forstå og respektere andre mennesker og forskellige livsopfattelser.

Indhold:

Centrale kundskabsområder, emner / temaer fra Kristendommen – historien – geografien – samfundsfag – videnskab/science – UEA-orientering.

Antal hold:	1	
Antal elever:		79
Lektionslængde		30 min.
Lektionsantal		5

Historie

Formålet med undervisningen i historie er at styrke elevernes historiebevidsthed og identitet og øge deres lyst til og motivation for aktiv deltagelse i et demokratisk samfund. Det sker ved at fremme deres indsigt i, at mennesker er historieskabte såvel som historieskabende.

Stk. 2. Ved at arbejde med samspillet mellem fortid, nutid og fremtid skal eleverne udvikle deres indsigt i menneskers liv og livsvilkår gennem tiderne. Herved skal de videreudvikle deres forståelse af og holdning til egen kultur, andre kulturer og menneskers samspil med naturen.

Stk. 3. Undervisningen skal give eleverne mulighed for overblik og fordybelse i vedkommende historiske kundskabsområder og fremme deres indsigt i kontinuitet og forandring. Undervisningen skal bygge på og stimulere elevernes evne til indlevelse, analyse og vurdering og fremme deres lyst til at videregive og skabe historiske fortællinger på baggrund af tilegnet viden.

Slutmål for fortællertimerne i faget Historie

Historie i fortid og nutid

Fortællingerne skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- fortælle om udviklings- og forandringsprocesser fra Danmarks historie, som knytter sig til kongemagt, kirke, landbrug og industri
- beskrive statslige styreformer som tyranni, oplyst enevælde og demokrati
- fortælle om mødet mellem europæere og andre folk under opdagelsesrejser og erobringstogter
- give eksempler på relationer mellem lokalhistorie og Danmarks historie
- fortælle om historiske personligheder og den betydning, de tillægges for udvikling af politiske og kulturelle fællesskaber, herunder Luther og reformationen samt Grundtvig og folkeoplysningen
- give eksempler på emigration, immigration og mobilitet og den betydning det har for familier
- give eksempler på livet på landet og livet i byer i fællesskaber og samfund
- gøre rede for begivenheder, der knytter sig til Danmarks og Nordens grænser

Tid og rum

Fortællingerne skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- placere begivenheder tidsmæssigt "før", "efter" og "samtidig med" hinanden, dvs. benytte relativ kronologi
- kende betegnelser for tidsepoker, der knytter sig til Danmarks historie, herunder stenalder, bronzealder, jernalder, middelalder og oplysningstid
- give eksempler på tidstypiske fremstillingsformer og opfindelser, der er begrundet i udvikling af værktøj, materialer og videnskab
- sætte begivenheder fra Danmarks historie i tidsmæssig relation til verdens historie.
- kende forskel på og anvende begreberne fortid, nutid og fremtid
- anvende begreberne generation og levealder og relatere dem til egen livsverden
- anvende en tidsfrise til at vise samtidighed mellem begivenheder i Danmark og i andre dele af verden.

Fortolkning og formidling

Fortællingerne skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gengive hovedindholdet af en historisk fremstilling og præcisere de vigtigste budskaber
- formulere enkle historiske problemstillinger
- udpege synlige spor fra fortiden
- udtrykke egne holdninger til historiske begivenheder og deltage i samtale herom
- formulere historiske fortællinger, som lægger sociale og kulturelle perspektiver på historiske begivenheder
- gengive historiske fortællinger

Evalueringen finder grundlag / tager udgangspunkt i fagets slutmål.

Der vil løbende blive vurderet på elevernes udbytte af timerne ud fra:

- samtaler på holdet
- diskussioner på holdet

- ☐ oplæg til holdet
- ☐ spørgsmål til gennemgået stof
- ☐ skriftlige evalueringsskemaer

Fysik/kemi/science

Formålet med undervisningen i fysik/kemi/science er, at eleverne tilegner sig viden og indsigt om fysiske og kemiske forhold. Undervisningen skal medvirke til at øge elevernes almene viden om og forståelse af den verden, de selv er en del af. Undervisningen skal stimulere elevernes lyst til at forstå naturfænomener, naturvidenskab og teknik, samt give eleverne mulighed for at erkende naturvidenskab og teknologi som en del af vor kultur og vort verdensbillede.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at benytte fysiske og kemiske begreber og enkle modeller til at beskrive og forklare fænomener og hændelser og kende til udvalgte stoffers kredsløb i naturen.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at kende til forskellige tiders forestillinger om universets opbygning og udvikling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at identificere og formulere relevante spørgsmål, samt opstille enkle hypoteser, planlægge, gennemføre og vurdere undersøgelser og eksperimenter samt vælge udstyr, redskaber og hjælpemidler, der passer til opgaven.

Evaluering

Der evalueres mundtligt efter hvert emne.

Samfundsfag

Indholdsplan for Samfundsfag

Undervisningen tager altid udgangspunkt i dagsaktuelle nyheder, hvor eleverne får mulighed for, at tilegne sig baggrundsviden, der kan hjælpe til, at forstå årsagen begivenheder i ind- og udland. Med hovedvægten lagt på det samfundsmæssige perspektiv, får eleverne en forståelse af, hvorfor mange problemstillinger kan være så vanskelige at løse, samt hvad der ligger til grund for det verdenssamfund vi lever i.

Hovedtemaer:

Samfundsforhold:

Etiske diskussioner, ressourcefordeling, indvandrings- og flygtningeproblematikken. Den danske Velfærdsstat. Samfundsforhold i andre lande.

Historie:

Danmarkshistorie, verdenshistorie. Historie i nutidigt perspektiv, hvor aktuelle kriser kan ses i et historisk perspektiv.

Politik:

Det politiske system i Danmark. Politiske partier. International politik. EU politik. Politiske strømninger i andre dele af verden.

Økonomi:

Økonomiske systemer og begreber. Verdensøkonomi, nationaløkonomi, virksomhedsøkonomi, privatøkonomi.

Religion:

De fem verdensreligioner. Oplysning om oprindelse, værdier, indhold og praktisering. Religionen set i et samfundsmæssigt perspektiv.

Indenfor alle hovedtemaer, lægges der stor vægt på at diskutere etik og moral, i forhold til problemstillingerne, så eleverne kan komme på banen med deres egen holdning og forståelse.

Geografi

Formål for faget

Formålet med undervisningen i geografi er, at eleverne tilegner sig viden om og forståelse af de udnyttelse af naturgrundlag og ressourcer. Der bliver lagt vægt på det beskrivende geografi med focus på Danmark, Skandinavien , Europa, og derefter andre verdensdele.

Undervisningen skal bygge på elevernes egne iagttagelser, oplevelser og undersøgelser og på geografiske kilder, så de udvikler interesse for selv at udbygge deres viden om omverdenen.

Undervisningen skal fremme elevernes forståelse af fremmede kulturer og give dem mulighed for at udvikle engagement, selvstændig stillingtagen til og ansvarlighed over for problemer vedrørende udnyttelse af naturgrundlag, ressourcer og den kulturskabte omverden og konsekvenserne for miljø og levevilkår. naturgivne og kulturskabte forudsætninger for levevilkår i Danmark og i andre lande samt samfundenes

Undervisningsplan for Fortælltimerne

Hovedtemaer :

Geografi: Hvordan vores jord ser ud udvendigt– spredning af landmassene, topografi og politisk

inddelinger

Geologi: Hvordan vores jord ser ud indvendig – planetens opbygning, tektonisk aktivitet, Geologiske tidsperioder – jordens historie

Demografi: hvordan fordeles befolkningen – spredning, aldersfordeling - levevilkår

Meteorologi: Hvad er vejret, klima og miljø påvirkninger

Astronomi: Hvor er jorden hen i solsystemet: planeter, måner, fartøjer, forskning

Undervisningen tager udgangspunkt i ny og gammel viden inden for videnskab, og lægger op til undren, diskussion og nysgerrighed hos eleverne.

Evaluering : løbende igennem diskussioner i forum.

Religion.

Religion/kristendom

Formål

Fortælltimerne i kristendom har livsoplysning som grundperspektiv og vil tilsammen give viden og plads for oplevelse, fantasi og medleven hos eleverne. Gennem mødet med forskellige livsspørgsmål og svar som findes i kristendommen og andre religioner, skal undervisningen give eleverne et grundlag for personlig og ansvarlig stillingtagen og handling over for medmennesker og naturen.

Målet

Målet er at give eleverne gode muligheder for at fremme deres forestillingsevne og eftertanke med hensyn til det at være menneske.

- At forstå, at den religiøse dimension har betydning for den enkeltes livsopfattelse og forhold til andre mennesker.
- At forstå kristendommens betydning for værdigrundlaget i vor kulturkreds.
- At opnå kendskab til bibelske fortællinger
- At opnå kendskab til andre religioner og livsopfattelser for at forstå og respektere andres holdninger
- At lytte til fortællinger og stille spørgsmål
- At samtale om, hvad det er at være til

Indhold

1. Livsfilosofi og etik (det positive livssyn)
2. Almenmenneskelige spørgsmål
3. Bibelske fortællinger og legender
4. Kristendommen i historisk og nutidig sammenhæng
5. Ikke-kristne religioner og livsopfattelser
6. Kunst, film og symboler

Evaluering

Undervisningen evalueres gennem samtale i plenum, og eleverne har medindflydelse på emner som der fortælles om.

Efter et forløb laves ” 20 spørgsmål til professoren” for at evaluere, hvad den enkelte har husket og lært.

Plan

I forbindelse med højtiderne fortælles de bibelske fortællinger og enkelte af Selma Lagerlöfs legender.

Unges udtryk vedr. tro inddrages vha. raptekster og digte

Samtidig forklares sammenhængen med de hedenske traditioner.

Uge 2- 15 (At være troende på forskellige måder/ skabelse og døden)

Kreationisme/ Fundamentalisme/ Darwinisme/ Intelligent Design/ Marxisme/ Ateist
New Age.

Døden/ begravelse/ det kristne håb om genopstandelse/ reinkarnation.

Uge 16 – 20 (Slutter med middelalder ugen og pinse) Kristus myten i nye film.

Jesus – og kristne fortællinger: ”Fiskerne/ The Matrix/ Min morfars morder/ Adams æbler”

Uge 22 – 25 Danskerne og de nye religiøse strømninger

Vejledning

Formål:

I henhold til § 19 i folkeskoleloven og bekendtgørelsen om skolevejlederordningens § 6 stk. 4 at give den enkelte elev mulighed for at få et godt kendskab i orientering om uddannelse, erhverv og arbejdsmarkedet.

Indhold:

Den enkelte elev skal i store og små grupper samt ved individuel undervisning orienteres om uddannelsesmuligheder og problemstillinger forbundet hermed. Der gives en bred orientering om erhvervs muligheder, som ikke kun er møntet på uddannelser, samt oplysninger om arbejdsmarkedet og arbejdsmarkedsforhold.

Bla. skal de gøres bekendt med:

- ☐ Generelle uddannelsesforhold.
- ☐ De generelle krav der stilles til optagelse og til afslutning af uddannelserne.
- ☐ De forskelligartede indgangsmuligheder til ungdomsuddannelserne.
- ☐ Uddannelsernes krav til den enkelte.
- ☐ Mulige valg af erhverv med og uden uddannelse.
- ☐ Videreuddannelsesmuligheder.
- ☐ Pligter og krav.
- ☐ Lønmodtager og Arbejdsgiver organisation.

Evaluerings : løbende igennem diskussioner i forum.

Fællesmødetime

Fællesmøde

Antal elever: alle 79

Antal lektioner: 0,75 t. pr. uge

Formål:

Formålet er at give eleverne mulighed for at udvikle sig til demokratiske medborgere. Eleven får gennem undervisningen indsigt i hvilke træk fællesmøder har til fælles med demokrati, og en praktisk, eksemplarisk øvelse i demokrati. Herved får eleven mulighed for at udvikle almengyldige kundskaber, evner og holdninger.

Indhold:

Fællesmødet er en form for elevrådsmøde hvor eleverne involveres i skolens kultur. Det er et fælles forum, hvor eleverne modtager informationer om aktiviteter på skolen, evaluerer aktiviteter og opfordres til aktiv medleven ved at diskutere alt vedr. livet på skolen.

Hver boggruppe har en repræsentant, som deltager i et fællesmødevalg.

Fællesmøderepræsentanten har sammen med sin boggruppe forberedt punkter til fællesmødet.

Fællesmødeudvalget planlægger og står for afholdelsen af møderne.

Mellem punkterne på dagsordenen krydres mødet med fællessange.

Motion & RKS

Formål:

Formålet med undervisningen er, at fremme den almindelige folkesundhed gennem gang, løb og/eller cykling, og give den enkelte lyst til at bruge kroppen på kort og længere sigt.

Antal hold:	1
Antal elever:	75
Lektionslængde:	½ time
Lektionsantal:	5

RKS skal fremme ro, koncentration og selvkontrollen hos den enkelte og give stabilitet i dagligdagen på kort og lang sigt.

Antal hold:	1
Antal elever:	10
Lektionslængde:	½ time
Lektionsantal:	5

Dansk

Tværfagligt fag dansk / orientering

Formål:

Formålet med undervisningen er, at fremme elevernes oplevelse af sproget som et kommunikationsmiddel og en kilde til udvikling af en større almen viden om livet.

Hver enkelt underviser tilrettelægger egen undervisning med hensyntagen til de enkelte elevers formåen på det enkelte hold.

Antal hold:	8
Antal elever :	9 – 11
Lektionslængde:	1,25
Lektionsantal:	3

Formål for faget dansk (JC & JK)

Formålet med undervisningen i dansk er at fremme elevernes oplevelse af sproget som en kilde til udvikling af personlig og kulturel identitet, der bygger på æstetisk, etisk og historisk forståelse.

Stk. 2. Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Eleverne skal styrke deres bevidsthed om sproget og udvikle en åben og analytisk indstilling til deres egen tids og andre perioders udtryksformer. De skal opnå udtryks- og læseglæde og øge deres indlevelse og indsigt i litteratur og anden fiktion.

Stk. 3. Undervisningen skal give eleverne adgang til det nordiske sprog- og kulturfællesskab.

Slutmål for faget Dansk

Det talte sprog

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- bruge talesproget i samtale, samarbejde, diskussion, fremlæggelse og fremførelse
- udtrykke sig mundtligt i genrer som referat, kommentar, fortælling, oplæsning, interview og drama og oplyse om fagligt stof
- give mundtligt udtryk for fantasi, følelser, erfaringer og viden
- bruge kropssprog og stemme som udtryksmiddel
- bruge visuelle hjælpemidler
- lytte aktivt og følge op med spørgsmål
- fungere som ordstyrer i en mindre forsamling

Det skrevne sprog - læse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- læse ukendte, lette og alderssvarende tekster uden hjælp - både fag- og skønlitteratur
- vise et sikkert kendskab til bogstavernes form, lyd og kombinationer
- bruge forskellige elementære læsestrategier
- læse forberedte tekststykker op
- lytte til andres oplæsning af tekster
- udtrykke deres egen forståelse af tekster
- gengive tekster i dramatisk form
- læse med forståelse og genfortælle handlingen i en tekst.
- fastholde hovedindholdet i en tekst ved hjælp af understregning og referat

Det skrevne sprog - skrive

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- skrive i fiktive og ikke-fiktive genrer
- skrive sammenhængende om oplevelser, erfaring, fantasi, viden og følelser

- skrive refererende, beskrivende og berettende
- skrive kronologisk ud fra indsamlet stof
- følge lydregler i egen stavning samt bruge substantiver, verber og adjektiver i korrekt bøjningsform i egne tekster
- bruge ordbog
- navngive dokument, bruge overskrift og skrive brødtekst
- skrive på computer
- lytte til andres tekster og læse egne tekster op i mindre grupper
- bruge illustrerende billeder i egne tekster
- give respons på andres tekster og modtage respons på egne tekster efter vejledende spørgsmål

Sprog, litteratur og kommunikation

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- bruge sproget som middel til konfliktløsning, underholdning og formidling af viden og være opmærksomme på sprogets poetiske funktion, bl.a. rim og remser
- tale med om samspillet mellem sprog, genre, indhold og situation
- være opmærksomme på sprog, sprogbrug og sprogrigtighed i deres egne og andres tekster
- kende enkle sproglige virkemidler
- vide, hvad en sætning er, og kende til forskellige ordklasser
- vide at der er forskel på det talte og det skrevne sprog
- vide at tekster fra gamle dage kan være forskellige fra vores tids tekster
- forstå at tekster og andre udtryksformer kan udtrykke holdninger og værdier
- samtale om tekster og andre udtryksformer ud fra deres umiddelbare oplevelse og forståelse
- kende forskellen mellem fiktion og ikke-fiktion
- kende til og kunne tale med om genre, hovedindhold, tid, sted og handling i tekster og andre udtryksformer i samspil med andre
- udtrykke sig i enkle produktioner med billeder, lyd og tekst samt i dramatisk form
- søge information på forskellige måder.

Evalueringsplan:

Der vil være en løbende evaluering af den enkelte elev. Dette er en integreret del af undervisningen i Emne/dansk. Det vil omfatte såvel elev som lærers vurdering af udbyttet af undervisningen.

Den løbende evaluering gennemføres systematisk ud fra indsamling af deres skriftlige arbejde (portfolie), det være sig projektarbejde, stile og diktater, samt gennem løbende samtaler med eleven.

Ud over det vil der efter hvert afsluttet emne spurgt indtil:

Hvad har jeg lært?
Styrker – hvad gik godt?
Svagheder – hvad gik ikke godt?
Muligheder fremover?
Mål for næste emne?

To gange i året vil der, blive udarbejdet en skriftlig evaluering af hver enkelte elevs samlede standpunkt både fagligt og socialt.

Derudover vil der sidst på året blive brugt standardiserede test for at kunne vurdere deres faglige niveau.

Formål for faget Dansk (SH)

Formålet med undervisningen i dansk er at fremme elevernes oplevelse af sproget som en kilde til udvikling af personlig og kulturel identitet, der bygger på æstetisk, etisk og historisk forståelse.

Stk. 2. Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Eleverne skal styrke deres bevidsthed om sproget og udvikle en åben og analytisk indstilling til deres egen tids og andre perioders udtryksformer. De skal opnå udtryks- og læseglyde og øge deres indlevelse og indsigt i litteratur og anden fiktion.

Stk. 3. Undervisningen skal give eleverne adgang til det nordiske sprog- og kulturfællesskab.

Evalueringsplan Emne

Individuelle samtaler der skal klarlægge elevernes forventninger, forbehold og interesseområder.

Individuelle skriftlige prøver i de gennemgåede grammatiske emner, og fælles prøver i brug af kompenserende It.

Kvartalsmøder mellem de to undervisere, hvor den enkelte elev tages op. Der tages stilling til hvilke områder eleven skal beskæftige sig med, hvilke krav vi vil stille, og hvordan vi synes den seneste periode er forløbet.

Fælles samtaler med hele holdet, hvor vi vælger i hvilken retning vi skal bevæge os.

Afsluttende evaluering med hele holdet.

Afsluttende evaluering med medunderviser.

Formålet for faget Dansk (BK & CD)

Kernen i danskfaget er sprog og litteratur. Det er et dannelsesfag, hvor det er vigtigt for os at eleverne tilegner sig forståelse for hinanden og det samfund de er en del af. Formålet med undervisningen er, at fremme elevernes oplevelse af sproget som et kommunikationsmiddel og en kilde til udvikling af personlig og kulturel identitet, samt få en større almen viden om livet.

Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Eleverne skal styrke deres bevidsthed om sproget og udvikle en åben og analytisk indstilling til deres egen tids og andre perioders udtryksformer. De skal opnå udtryks- og læseglyde og øge deres indlevelse og indsigt i litteratur og anden fiktion.

Undervisningen skal give eleverne indsigt i forskellige sprog- og kulturfællesskaber.

Det talte sprog

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at tale forståeligt og klart så det passer til den givne situation. Eleverne skal udtrykke fantasi, følelser, tanker, erfaringer og viden i en sammenhængende og disponeret form. De skal lære at bruge hjælpemidler til støtte for mundtlig fremstilling, fx powerpoint og plancher. Endvidere skal de lytte aktivt i samtale og være åbne og analytiske, når de vurderer deres egen og andres mundtlige fremstilling.

Det skrevne sprog - læse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at læse sikkert og hurtigt med forståelse og indlevelse. De skal kunne fastholde det væsentlige af det læste i mundtlig og skriftlig form, og forholde sig åbent og analytisk til tekster fra forskelligartede medier. Desuden skal de opnå og vise indsigt i forskelligartede teksters og teksttypers egenart og virkemidler.

Det skrevne sprog - skrive

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at skrive forståeligt, klart og varieret i en form, der passer til situationen, samt udtrykke fantasi, følelser, tanker, erfaringer og viden i en sammenhængende og disponeret form. Eleverne skal kunne styre skriveprocessen fra ide til færdig tekst, og anvende og forholde sig til korrekt sprog, retstavning og tegnsætning i egne tekster. Endvidere skal de lære at anvende layout så tekst og billeder understøtter kommunikationen, og indgå i dialog om egne og andres skriftlige fremstillinger. Desuden skal eleverne lære at fastholde det væsentlige af det, de læser, hører og ser. Eleverne skal lære at anvende computer i forhold til skriftlige afleveringer og opgaver.

Sprog, litteratur og kommunikation

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at gøre rede for sproget som handlemulighed og anvende det i en form, der passer til situationen. Eleverne skal tilegne sig kundskaber om sprog og sprogbrug, bl.a. bevidsthed og viden om sprogformer, om sproglig stil og korrekthed samt om sprogets virkemidler, funktion og opbygning. De skal opnå indsigt i forskellige typer sprog, og gøre rede for samspillet mellem sprog, indhold, genre og situation. Endvidere skal de gøre rede for og vurdere etiske, æstetiske og historiske aspekter i tekster og andre udtryksformer samt fortolke, vurdere og perspektivere ældre og nyere dansk litteratur. Desuden skal de lære om

sagprosa og andre udtryksformer på baggrund af såvel umiddelbar oplevelse som analytisk fordybelse.

Eleverne skal gøre rede for litterære genrer, fremstillingsformer, fortælle teknikker og virkemidler og anvende dem i en form, der passer til situationen samt tilegne sig kundskaber om trykte og elektroniske medier, billedkunst, film og udtryksformernes sprog og æstetik.

Der arbejdes individuelt og i grupper og tages udgangspunkt i elevernes forskellige læringsstile. Der bliver lavet et personligt interview med hver elev ud fra spørgsmålene om læringsstilene. Der udarbejdes en skriftlig vurdering af den enkelte elevs læringsforudsætninger.

Evaluering:

Hiim og Hippe's stjenemodell

Månedlig evaluering i plenum

Evaluering i forbindelse med de enkelte emner i undervisningen

Evaluering af den enkelte elev – samtale en gang om måneden

Skriftlig evaluering af hvert afsluttet emne – selvevaluering via opstillede spørgsmål

FSA diktater

Stil

Halvårlig skriftlig udtalelse

Prøveforberedende dansk.

Formål for faget dansk FS10 (JC)

Formålet med undervisningen i faget dansk er at fremme elevernes oplevelse og forståelse af sprog, litteratur og andre udtryksformer som kilder til udvikling af personlig og kulturel identitet. Faget skal fremme elevernes indlevelsessevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse.

Stk. 2.

Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Undervisningen skal styrke elevernes beherskelse af sproget og udvikle en åben og analytisk indstilling til samtidens og andre perioders og kulturers udtryksformer. Undervisningen skal udvikle elevernes udtryks- og læseglæde og kvalificere deres indlevelse og indsigt i sprog, litteratur og andre udtryksformer.

Stk. 3.

Undervisningen skal give eleverne adgang til de skandinaviske sprog og det nordiske kulturfællesskab.

Slutmål 10.kl.

Det talte sprog

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- udtrykke egne meninger i diskussioner og vurdere, hvad der er saglig argumentation
- anvende et nuanceret og sikkert ord- og begrebsforråd
- udtrykke sig med personlig sikkerhed og selvstændighed i overensstemmelse med situationen
- fremlægge og formidle stof med indsigt i, hvilken form der passer til situationen
- læse klart og flydende op og udtrykke sig sikkert og personligt om det læste
- lytte aktivt og forholde sig analytisk og vurderende til andres mundtlige fremstilling
- beherske og anvende sprogets samspil med andre udtryksmidler i varierede kommunikationssituationer
- lytte til norsk og svensk med forståelse.

Det skrevne sprog og læse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- læse sikkert og hurtigt med forståelse og indlevelse
- læse sprogligt udviklende tekster og anvende varierede læseforståelsesstrategier til alle slags tekster
- beherske forskellige, hensigtsmæssige læseteknikker
- afpasse læsemåder efter læseformål, genre og medie
- anvende indsigt i forskellige genrers og teksters egenart og virkemidler til bevidst og sikker læsning
- forholde sig selvstændigt, analytisk og reflekteret til tekster fra forskelligartede medier
- bruge læsning som redskab til omverdensforståelse
- vurdere eget udbytte af det læste
- forstå og bruge forskellige kilder målrettet og kritisk
- læse og forstå norske og svenske tekster.

Sprog, litteratur og kommunikation

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende viden om sprog og sprogbrug, om sprogets forskellige funktioner, om sprogvariation og om sprogets opbygning og grammatik
- udvikle og udvide ordforråd og begrebsverden

- vise indsigt i samspillet mellem genre, sprog, tekst, indhold og situation
- forholde sig analytisk og vurderende til sprog, sprogbrug og sprogrigtighed
- demonstrere et analytisk beredskab over for tekster og andre udtryksformer
- gøre rede for og anvende forskellige genrer, fremstillingsformer, fortælleknikker og virkemidler
- vise indsigt i både genrers og enkelte forfatterskabers særpræg
- forholde sig til litteraturens og forskellige mediers betydning i samfundet
- anvende viden om litterære og kulturelle traditioner og om sprogets og litteraturens foranderlighed gennem tiderne
- udtrykke sig i billeder, lyd og tekst i såvel enkle som mere komplekse produktioner
- kunne anvende informationsteknologi kritisk med reference til benyttede kilder
- indgå i et mangesproget samfund og tilegne sig andre sprog.

Evalueringsplan for Dansk FS10

Ved skoleårets start:

- Eleverne testes i stavning, læsning og skriftlig formulering og i deres kognitive niveau.

Fakta/viden

- Før hvert emne gives en test som viser elevernes forudgående kendskab til emnet. Testen indeholder spørgsmål til den nødvendige faktaviden. Samme test gives efter emnet er gennemgået. Der gives karakter.

Jævnligt:

Elevernes præstationer evalueres jævnligt af læreren og vateres

1. Sprogbrug
2. læsning
3. Stil
4. Modtagerrettet kommunikation
5. Mundtlig dansk (formuleringsevne og faglige niveau)
6. Samarbejde
7. Selvstændighed
8. Flid

2 Skriftlige udtalelser:

I forbindelse med forældrekonsultationer formuleres en skriftlig udtalelse i oktober og februar.

Skoleårets afslutning:

Eleverne eksamineres FS10

Matematik

Formål:

Formålet med undervisningen i matematik er, at eleverne bliver i stand til at anvende matematik i sammenhænge der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold.

Hver enkelt underviser tilrettelægger egen undervisning med hensyntagen til de enkelte elevers formåen på det enkelte hold.

Antal hold:	9
Antal elever:	9 – 11
Lektionslængde:	55
Lektionsantal:	3

Formål for faget matematik JK

Formålet med undervisningen i matematik er, at eleverne bliver i stand til at forstå og anvende matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold. Analyse og argumentation skal indgå i arbejdet med emner og problemstillinger.

Stk. 2. Undervisningen tilrettelægges, så eleverne opbygger matematisk viden og kunnen ud fra egne forudsætninger. Selvstændigt og i fællesskab skal eleverne erfare, at matematik både er et redskab til problemløsning og et kreativt fag. Undervisningen skal give eleverne mulighed for indlevelse og fremme deres fantasi og nysgerrighed.

Stk. 3. Undervisningen skal medvirke til, at eleverne oplever og erkender matematikkens rolle i en kulturel og samfundsmæssig sammenhæng. Med henblik på at kunne tage ansvar og øve indflydelse i et demokratisk fællesskab, skal eleverne kunne forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse.

Slutmål for faget Matematik

Arbejde med tal og algebra

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende til de hele tal, decimaltal og brøker
- benytte erfaringer fra hverdagen sammen med arbejdet i skolen ved opbygningen af talforståelse

- kende tallenes ordning, tallinjen, positionssystemet og de fire regningsarter
- benytte hovedregning, overslagsregning og skriftlige udregninger
- anvende lommeregner og computer ved gennemførelse af beregninger
- kende til eksempler på brug af variable, herunder som de indgår i formler, enkle ligninger og funktioner
- arbejde med optællinger og eksempler på sammenhænge og regler inden for de fire regningsarter
- kende til procentbegrebet og forbinde begrebet med hverdagserfaringer
- arbejde med forberedende multiplikation og helt enkel division
- kende til eksempler på brug af decimaltal, bl.a. i forbindelse med penge og enkle brøker som en halv og en kvart.
- arbejde med "forandringer" og strukturer, som de indgår i bl.a. talfølger, figurrækker og mønstre
- kende til koordinatsystemet

Arbejde med geometri

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- benytte geometriske metoder og begreber i beskrivelse af fysiske objekter fra dagligdagen, herunder figurer og mønstre
- undersøge og beskrive enkle figurer tegnet i planen
- kende til grundlæggende geometriske begreber som vinkler og parallelitet
- arbejde med fysiske modeller og enkle tegninger af disse
- måle og beregne omkreds, areal og rumfang i konkrete situationer
- tegne, undersøge og eksperimentere med geometriske figurer, bl.a. ved at benytte computer.

Matematik i anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende til, hvordan tal kan forbindes med begivenheder i dagligdagen
- indsamle og ordne ting efter antal, form, størrelse og andre egenskaber
- behandle data, herunder ved hjælp af lommeregner og computer
- opnå erfaringer med "tilfældighed" gennem spil og eksperimenter.
- vælge og benytte regningsarter i forskellige sammenhænge
- anvende faglige redskaber, herunder tal, grafisk afbildning og statistik, til løsningen af matematiske problemstillinger fra dagligliv, familieliv og det nære samfundsliv
- arbejde med enkle procentberegninger, herunder ved rabatkøb
- foretage eksperimenter, hvori tilfældighed og chance indgår.

Kommunikation og problemløsning

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende til eksperimenterende og undersøgende arbejdsformer
- arbejde med informationer fra dagligdagen, som indeholder matematikfaglige udtryk
- beskrive enkle løsningsmetoder, bl.a. ved hjælp af tegning
- kende til problemløsning som et element i arbejdet med matematik
- anvende forskellige metoder, arbejdsformer og redskaber til løsning af matematiske problemer
- samarbejde med andre om at løse problemer, hvor matematik benyttes
- gennemføre eksperimenter og undersøgelser med sigte på at finde mønstre.

Aktivitetsplan

Evalueringsplan

Der vil være en løbende evaluering af den enkelte elev. Dette er en integreret del af undervisningen i matematik. Det vil omfatte såvel elev som lærers vurdering af udbyttet af undervisningen.

Den løbende evaluering vil ske mundtligt.

Ud over det vil der efter hvert afsluttet matematik-tema blive spurgt indtil:

Hvad har jeg lært? (mundtligt, skriftligt gennem løsning af tilsvarende opgaver)

Styrker – hvad gik godt?

Svagheder – hvad gik ikke godt?

Hvad har jeg fortsat svært ved?

Mål for næste emne?

To gange i året vil der, blive udarbejdet en skriftlig evaluering af hver enkelte elevs samlede standpunkt både fagligt og socialt.

Derudover vil der sidst på året blive brugt standardiserede test for at kunne vurdere deres faglige niveau.

Formål for faget matematik KD

Formålet med undervisningen i matematik er, at eleverne bliver i stand til at forstå og anvende matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold. Analyse og argumentation skal indgå i arbejdet med emner og problemstillinger.

Undervisningen tilrettelægges, så eleverne opbygger matematisk viden og kunnen ud fra egne forudsætninger. Selvstændigt og i fællesskab skal eleverne erfare, at matematik både er et redskab til problemløsning og et kreativt fag.

Undervisningen skal give eleverne mulighed for indlevelse og fremme deres fantasi og nysgerrighed.

Eleverne skal lære at benytte tekniske hjælpemidler f.eks. regnemaskine og computerprogrammer i matematikundervisningen.

Endvidere skal undervisningen medvirke til, at eleverne oplever og erkender matematikkens rolle i en kulturel og samfundsmæssig sammenhæng. Med henblik på at kunne tage ansvar og øve indflydelse i et demokratisk fællesskab, skal eleverne kunne forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse.

Arbejde med tal og algebra

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at anvende tal i forskellige sammenhænge samt arbejde med forskellige skrivemåder for tal. Eleverne skal lære at benytte forskellige regneregler.

Arbejde med geometri

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at benytte geometriske metoder og begreber til beskrivelse af ting fra dagligdagen. Eleverne skal arbejde med modeller og fremstille tegninger ud fra givne betingelser.

Formålet med faget matematik HL

Formålet med undervisningen i matematik er, at eleverne bliver i stand til at forstå og anvende matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold. Analyse og argumentation skal indgå i arbejdet med emner og problemstillinger.

Stk. 2. Undervisningen tilrettelægges, så eleverne opbygger matematisk viden og kunnen ud fra egne forudsætninger. Selvstændigt og i fællesskab skal eleverne erfare, at matematik både er et redskab til problemløsning og et kreativt fag. Undervisningen skal give eleverne mulighed for indlevelse og fremme deres fantasi og nysgerrighed.

Stk. 3. Undervisningen skal medvirke til, at eleverne oplever og erkender matematikkens rolle i en kulturel og samfundsmæssig sammenhæng. Med henblik på at kunne tage ansvar og øve indflydelse i et demokratisk fællesskab, skal eleverne kunne forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse.

Flg emner gennemgås:

Tal

kende til de naturlige tals opbygning, herunder rækkefølger, tælleremser og titalssystemet

Regnearter

kende eksempler på praktiske problemstillinger, der løses ved addition og subtraktion arbejde med forberedende multiplikation og helt enkel division

Tid

Arbejde med årstider, måneder, uger, døgn, timer, minutter og sekunder

Temperatur

Kende til eksempler på forskellige anvendelser af temperatur og beregning heraf

Brøker

kende til eksempler på brug af decimaltal, bl.a. i forbindelse med penge og enkle brøker som en halv en halv og en tredjedel

Procent

Kende til brug af procentregning i hverdagen og anvendelse heraf

Geometri

om dagligdags ting og billeder med brug af det geometriske sprog og udgangspunkt i former, beliggenhed og størrelser

Mønstre

undersøge og beskrive mønstre, herunder symmetri

Omsætning

- arbejde med enkel måling af afstand, flade, rum og vægt

Lommeregneren

Kende lommeregneres funktioner og anvendelse heraf

Til indlæringen anvendes

Undervisning på tværs af holdene

Klasseundervisning

Pararbejde

Gruppearbejde

Spil

Computer

Individuelt skriftligt arbejde

Matematikhistorier planchefremstilling

Den daglige planlægning foretages ud fra en daglig evaluering således at der kan foretages den optimale undervisning ud fra udviklingen i elevernes forudsætninger.

Der vil blive undervist på 2-3-4-5 kl. niveau

Evaluering

Der foretages

**Daglig mundtlig evaluering
Elektronisk dagbogsføring
Halvårlig skriftlig udtalelse
Skriftlige test ved årets start og slutning.**

Formål for matematik SH

Formålet med undervisningen i matematik er, at eleverne bliver i stand til at forstå og anvende matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold. Analyse og argumentation skal indgå i arbejdet med emner og problemstillinger. Undervisningen tilrettelægges, så eleverne opbygger matematisk viden og kunnen ud fra egne forudsætninger. Selvstændigt og i fællesskab skal eleverne erfare, at matematik både er et redskab til problemløsning og et kreativt fag. Med henblik på at kunne tage ansvar og øve indflydelse i et demokratisk fællesskab, skal eleverne kunne forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne bliver i stand til at anvende tal i forskellige sammenhænge, benytte regneregler, bestemme størrelser ved måling og beregning samt læse og benytte variable samt arbejde med grafiske fremstillinger i koordinatsystem.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne bliver i stand til at benytte geometriske metoder og begreber til beskrivelse af ting fra dagligdagen. De skal arbejde med modeller og fremstille tegninger ud fra givne betingelser og undersøge og beskrive egenskaber ved plan-

og rumgeometriske figurer. De skal desuden blive i stand til at vælge hensigtsmæssig regningsart i givne situationer, forholde sig til sandsynligheder og erkende at matematikken har muligheder og begrænsninger.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne kan bruge hverdagssprog i samspil med matematikkens sprog - i form af tal, tegning og andre fagudtryk.

Grundlaget for matematikundervisningen er at eleverne skal udbygge deres matematiske viden med henblik på et videre uddannelsesforløb, samt forstå matematik som en del af vores kultur.

Evaluering:

Hiim og Hippos stjenemodel

Evaluering i forbindelse med de enkelte emner i undervisningen

Skriftlig evaluering af hvert afsluttet emne – selvevaluering via stillede spørgsmål

Halvårlig skriftlig udtalelse

Formålet:

Formålet med undervisningen i matematik er, at eleverne bliver i stand til at forstå og anvende matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold. Analyse og argumentation skal indgå i arbejdet med emner og problemstillinger

Undervisningen tilrettelægges, så eleverne opbygger matematisk viden og kunnen ud fra egne forudsætninger. Selvstændigt og i fællesskab skal eleverne erfare, at matematik både er et redskab til problemløsning og et kreativt fag. Undervisningen skal give eleverne mulighed for indlevelse og fremme deres fantasi og nysgerrighed. Undervisningen skal medvirke til, at eleverne oplever og erkender matematikkens rolle i en kulturel og samfundsmæssig sammenhæng. Med henblik på at kunne tage ansvar og øve indflydelse i et demokratisk fællesskab, skal eleverne kunne forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse.

Følgende emner gennemgås:

Tal

kende til de naturlige tals opbygning, herunder rækkefølger, tælleremser og titalssystemet

Regnearter

kende eksempler på praktiske problemstillinger, der løses ved addition og subtraktion
arbejde med forberedende multiplikation og helt enkel division

Tid

Arbejde med årstider, måneder, uger, døgn, timer, minutter og sekunder

Temperatur

Kende til eksempler på forskellige anvendelser af temperatur og beregning heraf

Brøker

kende til eksempler på brug af decimaltal, bl.a. i forbindelse med penge og enkle brøker som en halv en halv og en tredjedel

Procent

Kende til brug af procentregning i hverdagen og anvendelse heraf

Geometri

om dagligdags ting og billeder med brug af det geometriske sprog og udgangspunkt i former, beliggenhed og størrelser

Mønstre

undersøge og beskrive mønstre, herunder symmetri

Omsætning

- **arbejde med enkel måling af afstand, flade, rum og vægt**

Lommeregneren

Kende lommeregneres funktioner og anvendelse heraf

Til indlæringen anvendes

Undervisning på tværs af holdene

Klasseundervisning

Pararbejde

Gruppearbejde

Spil

Computer

Individuelt skriftligt arbejde

Matematikhistorier

planchefremstilling

Den daglige planlægning foretages ud fra en daglig evaluering således at der kan foretages den optimale undervisning ud fra udviklingen i elevernes forudsætninger.

Der vil blive undervist på 2-3-4-5 kl. niveau

Evaluering

Der foretages

Daglig mundtlig evaluering
Elektronisk dagbogsføring
Halvårlig skriftlig udtalelse
Skriftlige test ved årets start og slutning.

Prøveforberedende matematik

Formål for faget matematik CD-BK

Matematik i anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- vælge hensigtsmæssig regningsart i givne situationer
- bruge matematik som et redskab til at beskrive eller forudsige en udvikling eller en begivenhed
- arbejde med grafiske fremstillinger
- anvende statistik og vurdere statistiske oplysninger
- forholde sig til sandsynligheder
- erkende matematikkens muligheder og begrænsninger ved anvendelse af matematiske modeller.

Kommunikation og problemløsning

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- erkende, formulere og løse problemer ud fra analyse af data og informationer
- argumentere for og give faglige begrundelser for fundne løsninger
- vurdere og tage stilling til sammenhængen mellem problemstilling og løsning
- overskue og behandle matematiske problemstillinger, der ikke er af rutinemæssig art*
- benytte undersøgelser, systematiseringer og ræsonnementer til at løse problemer og erkende generelle sammenhænge
- veksle mellem praksis og teori
- anvende relevante faglige udtryk og kommunikere om fagets emner med en passende grad af præcision
- bruge hverdagsprog i samspil med matematikkens sprog - i form af tal, tegning og andre fagudtryk

Evalueringsplan matematik

Indledende test, der skal danne udgangspunkt for de krav vi stiller til den enkelte elev i forløbet.

Der bruges MG 2,3,4,5, samt Chips-test

Løbende samtaler med hver enkelt elev, med vægten lagt på arbejdsindsats, kvalifikationer i forhold til de faglige krav, og trivsel på holdet.

Eleverne bliver testet efter hvert emne. Det tages løbende op, om det faglige udbytte er stort nok.

Engelsk.

Formål for faget engelsk

Formålet med undervisningen i engelsk er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de kan forstå talt og skrevet engelsk og kan udtrykke sig mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes bevidsthed om engelsk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.

Stk. 2. Undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, indsigt og samarbejde samt styrke elevernes aktive medvirken. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.

Stk. 3. Undervisningen skal give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande og derved styrke deres internationale forståelse og forståelse af egen kultur.

Tilrettelæggelse:

Antal hold: 6

Antal elever: 8 – 12 elever pr. hold

Antal lektioner: 1,5 timer pr. uge i 31 uger.

Formål for faget engelsk (SH, JC)

Formålet med undervisningen i engelsk er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de kan forstå talt og skrevet engelsk og kan udtrykke sig mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes bevidsthed om engelsk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.

Stk. 2. Undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, indsigt og samarbejde samt styrke elevernes aktive medvirken. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.

Stk. 3. Undervisningen skal give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande og derved styrke deres internationale forståelse og forståelse af egen kultur.

Indhold

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forstå tilstrækkeligt for at kunne udføre almindelige handlinger i dagligdags situationer
- forstå hovedindholdet af lyd- og billedmedier om centrale emner
- stille spørgsmål og udveksle informationer og ideer inden for kendte og centrale emner og situationer
- fremføre et rollespil for tilskuere
- præsentere et forberedt emne i form af planche, lyd- og billedmedieproduktion eller rollespil
- referere i et enkelt sprog inden for kendte emner
- læse enkle personlige breve, meddelelser og instruktioner fra dagligdagen
- læse enkle skønlitterære tekster og sagprosaetekster, bl.a. med støtte i lyd- og billedmedier
- uddrage informationer fra forskellige medier i tilrettelagte forløb
- udtrykke fantasi og oplevelser i et enkelt sprog i form af breve, historier, digte, beskrivelser og meddelelser.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende almindelige omgangsformer på engelsk
- anvende et centralt ordforråd inden for nære og genkendelige emner
- anvende omskrivninger, når ordforrådet ikke er tilstrækkeligt
- udtale sproget, så det er umiddelbart forståeligt
- anvende en viden om centrale grammatiske områder, især ordklasser, ental og flertal og tidsangivelse ved hjælp af verbernes former, når fokus er på den grammatiske form
- stave hyppigt forekommende ord.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- udnytte nogle af de muligheder, der er for at bruge engelsk uden for skolen
- anvende enkle kommunikationsstrategier, herunder kropssprog og mimik samt omskrive eller bede om hjælp til at udtrykke sig
- gætte kvalificeret i forbindelse med lytning og læsning

- anvende en grundlæggende viden om læsestrategier, især skimming, skanning og læsning efter hovedindhold
- anvende computeren til kommunikation
- foretage "ord til ord" opslag i en ordbog
- udnytte en grundlæggende viden om skriveprocessens faser
- anvende et praktisk-musisk udtryk i forbindelse med en fremlæggelse.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- tale med om ungdomskulturer i engelsktalende lande, først og fremmest på baggrund af arbejdet med musikteksker, blade, film, tv og internettet
- kende til eksempler på kulturforhold og levevilkår i engelsktalende lande, især fra arbejdet med skønlitterære tekster
- drage sammenligninger mellem bl.a. højtider, geografiske og historiske forhold i egen og fremmed kultur
- anvende engelsk som internationalt kommunikationsmiddel, først og fremmest i forbindelse med e-mail og samarbejdsprojekter.

Evalueringsplan Engelsk

Uge 1

Mundtlige øvelser der skal klarlægge den enkelte elevs mundtlige standpunkt og finde fokusområder.

Skriftlige øvelser der skal klarlægge den enkelte elevs skriftlige standpunkt og finde fokusområder.

Inden jul

Skriftlige prøver der skal afdække om eleven har rykket sig på sine fokusområder. Mundtlig evaluering af undervisningen med eleverne – foregår samlet.

Efter jul

I samarbejde med den enkelte elev udarbejdes individuel undervisningsplan mht. til skriftlige og mundtlige arbejder i foråret.

Inden sommerferien

Skriftlige prøver der skal afdække om eleven har rykket sig på sine fokusområder. Mundtlig prøver.

Engelsk: AS

Formålet med undervisningen i engelsk er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de kan forstå talt og skrevet engelsk og kan udtrykke sig mundtligt og

skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes bevidsthed om engelsk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.

Stk. 2. Undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, indsigt og samarbejde samt styrke elevernes aktive medvirken. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.

Stk. 3. Undervisningen skal give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande og derved styrke deres internationale forståelse og forståelse af egen kultur.

Flg. Emner gennemgås

Engelsk kultur

kende til kultur og levevilkår i Storbritannien og USA, Canada og Australien inden for emner som familie, dyr, interesser, fritid, ferie og højtider

Sange

Kende engelske og amerikanske sange og deres indhold

Præsentation

Kende til præsentation af sig selv på flydende engelsk

Mad

Kende benævnelser af alm. bestanddele i en husholdning og engelske retter og specialiteter.

Repetition af emner som :

Familiemedlemmer

Kende benævnelser af familiemedlemmer

Kroppen

Kende benævnelser af kropsdele

Lande

Kende benævnelser af lande især engelsksprogede lande

Tøj

Kende benævnelser af tøj

Farver

Kende benævnelser af farver

Klasselokalet

Kende benævnelser af objekter i et klasselokale

Kalender

Kende benævnelser af betegnelser i forbindelse med tid

Klokken

Kende benævnelser af klokken

Dyr

Kende benævnelser af alm. husdyr og kæledyr

Til indlæringen anvendes

Rim og remser
Sproglege
Spil
Rollespil
Planchefremstilling
Engelsksprogede film
Engelsksprogede film om engelsk kultur
Sange
Fremstilling af filmsekvenser
CD'er
Klasseundervisning
Pararbejde
Gruppearbejde
Computer
Hæftet – Let's do it

Der tages udgangspunkt i at eleverne har kompetencer svarende til 3/4 klassetrin. På grund af boglig svagheder vil der hovedsageligt blive undervist mundtligt.

Den daglige planlægning foretages ud fra en daglig evaluering således at der kan foretages den optimale undervisning ud fra udviklingen i elevernes forudsætninger.

Evaluering

Der foretages

Daglig mundtlig evaluering og
Elektronisk dagbogsføring
Halvårlig skriftlig udtalelse

Formål for engelsk

Formålet med undervisningen i engelsk er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de kan forstå talt og skrevet engelsk og kan udtrykke sig mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes bevidsthed om engelsk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.

Stk. 2. Undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, indsigt og samarbejde samt styrke elevernes aktive medvirken. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.

Stk. 3. Undervisningen skal give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande og derved styrke deres internationale forståelse og forståelse af egen kultur.

Slutmål for Engelsk

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

Forstå sætninger og udtryk anvendt i forbindelse med nære og genkendelige emner som familie og dagligdag, skole, dyr, fritid, ferier og højtider.

Følge med i udvalgte lyd- og billedmedier på engelsk om genkendelige emner og danne sig en mening om, hvad det drejer sig om

svare på enkle spørgsmål om sig selv, familie, fritid og skole

deltage i sproglege og små rollespil

læse korte, sprogligt helt enkle tekster om dagligdags emner.

Skrive enkle ord, udtryk og sætninger indenfor nære og genkendelige emner som familie og interesser.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

Have et grundlæggende ordforråd til at kunne forstå og tale med om nære og genkendelige emner

Udtale de engelske ord, der arbejdes med.

Stave enkle ord og udtryk.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

Turde udtrykke sig på engelsk, selv om den sproglige formåen ikke slår til.

Udnytte nogle af de muligheder, der er for at opsøge engelsk uden for skolen

anvende enkle kommunikationsstrategier, først og fremmest bede om hjælp til at udtrykke sig og anvende kropssprog og mimik

Have mod på at gætte i forbindelse med forståelse af lytte- og læsetekster.

Indgå i pararbejde og sammen med partneren selvstændigt udføre en opgave eller en kommunikationsleg.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

Kende til kultur og levevilkår i Storbritannien og USA inden for emner som familie, skole, dyr, interesser, fritid, ferie og højtider.

Give enkle eksempler på forskelle mellem engelsksproget kultur og egen kultur

Kende til eksempler på engelsksproget børnekultur, fortrinsvis sange, rim og remser, lege, danse, spil og fortællinger.

Evalueringsplan for engelsk:

Der vil være en løbende evaluering af den enkelte elev. Dette er en integreret del af undervisningen i engelsk. Det vil omfatte såvel elev som lærers vurdering af udbyttet af undervisningen.

Den løbende evaluering gennemføres ud fra indsamling af skriftlige arbejder, men først og fremmest gennem samtaler med eleven.

To gange årligt vil der blive udarbejdet en skriftlig evaluering for den enkelte elev.

Formål for engelsk HL

Formålet med undervisningen i engelsk er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de kan forstå talt og skrevet engelsk og kan udtrykke sig mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes bevidsthed om engelsk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.

Stk. 2. Undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, indsigt og samarbejde samt styrke elevernes aktive medvirken. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.

Stk. 3. Undervisningen skal give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande og derved styrke deres internationale forståelse og forståelse af egen kultur.

Antal hold	1
Antal elever	9
En lektion	45 min.
Antal lektioner	24

Slutmål for Engelsk

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

forstå sætninger og udtryk anvendt i forbindelse med nære og genkendelige emner som familie og dagligdag, skole, dyr, fritid, ferier og højtider

følge med i udvalgte lyd- og billedmedier på engelsk om genkendelige emner og danne sig en mening om, hvad det drejer sig om

svare på enkle spørgsmål om sig selv, familie, fritid og skole

deltage i sproglege og små rollespil

læse korte, sprogligt helt enkle tekster om dagligdags emner

udnytte bånd- og billedstøtte i forbindelse med læsning

skrive enkle ord, udtryk og sætninger inden for nære og genkendelige emner som familie og interesser.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- have et grundlæggende ordforråd til at kunne forstå og tale med om nære og genkendelige emner
- udtale de engelske ord, der arbejdes med
- stave enkle ord og udtryk.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- turde udtrykke sig på engelsk, selv om den sproglige formåen ikke slår til
- udnytte nogle af de muligheder, der er for at opsøge engelsk uden for skolen
- anvende enkle kommunikationsstrategier, først og fremmest bede om hjælp til at udtrykke sig og anvende kropssprog og mimik
- have mod på at gætte i forbindelse med forståelse af lytte- og læsetekster
- indgå i pararbejde og sammen med partneren selvstændigt udføre en opgave eller en kommunikationsleg.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende til kultur og levevilkår i Storbritannien og USA inden for emner som familie, skole, dyr, interesser, fritid, ferie og højtider
- give enkle eksempler på forskelle mellem engelsksproget kultur og egen kultur
- kende til eksempler på engelsksproget børnekultur, fortrinsvis sange, rim og remser, lege, danse, spil og fortællinger.

Evalueringsplan for engelsk:

Der vil være en løbende evaluering af den enkelte elev. Dette er en integreret del af undervisningen i engelsk. Det vil omfatte såvel elev som lærers vurdering af udbyttet af undervisningen.

Den løbende evaluering gennemføres ud fra indsamling af skriftlige arbejder men først og fremmest gennem samtaler med eleven.

To gange årligt vil der blive udarbejdet en skriftlig evaluering for den enkelte elev.

Engelsk

Formålet med undervisningen i engelsk er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de kan forstå talt og skrevet engelsk og kan udtrykke sig mundtligt og

skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes bevidsthed om engelsk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.

Stk. 2. Undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, indsigt og samarbejde samt styrke elevernes aktive medvirken. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.

Stk. 3. Undervisningen skal give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande og derved styrke deres internationale forståelse og forståelse af egen kultur.

Flg. Emner gennemgås

Præsentation   **Kende til præsentation af sig selv på flydende engelsk**

Mad   **Kende benævnelser af alm. bestanddele i en husholdning og engelske retter og specialiteter.**

presentation af emner som :

Familiemedlemmer   **Kende benævnelser af familiemedlemmer**

Kroppen   **Kende benævnelser af kropsdele**

Lande   **Kende benævnelser af lande især engelsksprogede lande**

Tøj   **Kende benævnelser af tøj**

Farver   **Kende benævnelser af farver**

Klasselokalet   **Kende benævnelser af objekter i et klasselokale**

Kalender   **Kende benævnelser af betegnelser i forbindelse med tid**

Klokken   **Kende benævnelser af klokken**

Dyr   **Kende benævnelser af alm. husdyr og kæledyr**

Til indlæringen anvendes

Sproglege

Spil

Rollespil

Planchefremstilling

Engelsksprogede film

Sange
Fremstilling af filmsekvenser
CD'er
Klasseundervisning
Par arbejde
Gruppearbejde
Computer
Hæftet – Let's do it

Der tages udgangspunkt i at eleverne har kompetencer svarende til 3/4 klassetrin. På grund af boglig svagheder vil der hovedsageligt blive undervist mundtligt.

Den daglige planlægning foretages ud fra en daglig evaluering således at der kan foretages den optimale undervisning ud fra udviklingen i elevernes forudsætninger.

Evaluering

Der foretages

Daglig mundtlig evaluering og
Elektronisk dagbogsføring
Halvårlig skriftlig udtalelse

Obligatorisk idræt.

Formål:

Formålet med undervisningen i idræt er, at eleverne, gennem forskellige idrætsaktiviteter, opnår bevægelsesglæde og motion, som giver mulighed for kropslig og almen udvikling.

At de får en forståelse for sammenhængen mellem sundhed og motion og bliver motiveret til livslang fysisk udfoldelse.

Indhold:

I undervisningen indgår både fysiske, psykiske, sociale og kulturelle aspekter. Der forekommer såvel udendørs som indendørs idrætsaktiviteter med legende, konkurrenceprægede, udtryksmæssige og eksperimenterende elementer. Uanset bevægelsesaktiviteten indeholder undervisningen grundtræningens elementer: Opvarmning, kondition-, styrke-, udholdenhed-, smidighed- og koordinationstræning.

Antal hold:	5
Antal elever:	12 – 16
Lektionslængde:	1,5 timer

Idræt drenge

Formålet for faget drengefodbold er, at eleverne gennem alsidige idrætslige oplevelser, erfaringer og refleksioner opnår færdigheder og tilegner sig kundskaber, der giver mulighed for kropslig udvikling og forståelse for samværet i hold sport.

De første undervisningstimer hvor eleverne skal have opbygget en fornuftig grundkondition indledes med at eleverne løber stille rundt mellem hinanden inden for et lille område, herefter løsner vi forskellige muskelgrupper op.

Så er der tid til at løbe langt i moderat tempo.

Efter kort pause går vi i gang med at styrke mave og rygmuskler samt smidiggøre dem.

Herefter laver vi små spil i mindre grupper, hvor elever gør sig fortrolige med bolden og der opøves hurtighed.

Lille kort pause og vi træner små korte spurt efterfulgt af mellemlang spurt.

Herefter spilles på to mål, hvor de lærer om hvordan man placerer sig på banen.

Afslutning med små sjove bold konkurrencer.

Senere strammes der op på de forskellige discipliner.

Slutmålet er at drengene får en bedre kondition og finder ud af det faktisk er sjovt at spille fodbold når kroppen er parat fysisk.

Evaluering af faget Fodbold drenge

Drengene testes flere gange i løbet af modulet og vil danne grundlag for evalueringen der er skriftlig.

Undervisningsplan for blandet boldspil for piger SH&JC

Undervisningsplan for motion/boldspil

Formål:

Formålet med undervisningen i faget er at eleverne gennem idrætslige oplevelser og erfaringer opnår færdigheder og tilegner sig kundskaber, der giver mulighed for kropslig udvikling

Eleverne skal have mulighed for at opnå glæde ved at dyrke motion/idræt. Idrætten skal give eleverne forudsætning for at tage ansvar for sig selv samt indgå i et forpligtende fællesskab som er en stor del af boldspils formen.

Undervisningens indhold:- Diverse opvarmningsøvelser indeholdende løb og boldlege.

- Introduktion til diverse boldspil.
- Løbetræning på den lille rute
- Gåtur/motion omkring Sandbjerg (ca. 6 km.)
- Udstrækningsøvelser.

Undervisningsplan for Ultimate KD.

Alle lektioner vil starte med opvarmning, derefter øvelser, og til sidst det fulde spil.

Øvelser:

- Kast (forhånd, baghånd, upside down, kniv/hammer)
- Gribe (med en eller to hænder, forskellige teknikker alt efter hvilket kast der bliver kastet)
- Cutøvelser (i forskellige situationer)
- Pivotering
- Opdækning (zone eller mand til mand)
- Taktik og spilforståelse

Evaluerings:

Fælles evaluering efter hver enkelt time (for det meste)
Halvårlig skriftlig udtalelse

Idræt SH

Formål:

Evalueringsplan Idræt

Konditionstests.

Løbende samtaler med hver enkelt elev, med vægten lagt på indsats i undervisningen, personlige mål med idræt og trivsel på holdet.

Fælles samtaler med hele holdet med henblik på at skabe sammenhold, fælles mål i forhold til faget og lyst til idræt.

Fælles evaluering i slutningen af forløbet.

Bogruppetimer.

Formål:

Formålet med bogruppetimerne er, at skabe trygge rammer, så gruppen oplever at de fungerer som et fællesskab, og at alle elever hører til.

At eleverne opnår en større forståelse af sig selv og andre, og oplever hvad der skal til for at skabe et godt kammeratskab og et godt samarbejde.

At eleverne tager et medansvar for at det sociale fællesskab på skolen, og at den praktiske dagligdag fungerer.

Indhold:

At bo og fungere sammen / konfliktbearbejdning.

At planlægge ture, fester og anden form for hyggeligt samvær.

Personlig Hygiejne, tøjvask og oprydning på værelset.

Emner: Kærester, sex og sygdomme. Ressourceforbrug i dagligdagen m.v.

Via samtalen drøftes forskellige emner som vedkommer eleverne, og som de oplever har perspektiv. Det er vigtigt, at eleverne kan se en sammenhæng mellem de konkrete beslutninger og det fælles værdigrundlag.

Antal hold:	6
Antal elever:	10 – 14
Lektionslængde:	0,75 timer
Lektionsantal:	1

Rengøring.

Formål:

At eleverne tilegner sig en forståelse for at rengøring har tre formål

- et hygiejnisk formål
- et økonomisk formål
- et æstetisk formål

At der gennem en systematisk vejledning lærer i praksis at udføre såvel daglig rengøring som ekstra rengøring.

Indhold:

Set fra et hygiejnisk synspunkt må rengøringen rette sig efter det rum som skal rengøres. Der er nogle steder, fx på et toilet og i et køkken, som er meget vigtigt at holde rene dagligt. Det har også betydning om rummet bliver brugt af få eller mange mennesker.

Der udarbejdes en systematisk og rækkefølge baseret vejledning til hvert område.

Der undervises i rengøring efter ”mesterlære-princippet”.

Der undervises i arbejdsbevægelser for at undgå gener.

Det økonomiske formål med rengøringen er at passe på og bevare tingene bedst – og længst muligt.

Det har også økonomisk betydning at rengøringen foregår hensigtsmæssigt – eleverne undervises i at der bruges de rigtige redskaber og midler så tingene ikke ødelægges. M.h.t. rengøringsmidler er det også vigtigt at blive bevidst om brug og forbrug heraf af hensyn til miljøet.

Rengøringens æstetiske betydning er ofte forbundet med traditioner, vaner og der kan være individuelle opfattelser af hvordan standarden skal være. Da vi på en efterskole er mange unge mennesker som færdes i de samme lokaler, er det vigtigt at have en fælles opfattelse af standarden. Skolen skal være et rart sted at opholde sig for alle.

Rummene skal være funktionelt indrettede og med overskuelig, forenklet orden. Vi kan alle på forskellige måde begrænse tilsmudsningen. Hovedreglen er: den enkelte skal rydde op efter sig selv!; men den som er ansvarlig for området har ansvaret for den daglige standard. Vi vil gerne være stolte af vores skole.

Organisering:

Eleven får tildelt et område på skolen som han/hun har ansvaret for.

Hver dag er der afsat 20 min. Til alm. Rengøring. Vagtlæreren godkender.

Hver tirsdag er der afsat 45 min. Til undervisning og vejledning i ekstra rengøring.

Undervisningen foregår i bogrupperne (9 – 14 elever) med én lærer.

Mål:

At eleverne selvstændigt kan forestå rengøring

At de erhverver sig et overblik over de forskellige opgaver

At de kender den mest hensigtsmæssige rækkefølge at løse opgaverne i.

At de ved hvilke rengøringsredskaber og rengøringsmidler der skal bruges og hvordan.

At de ved hvordan de skal tage hensyn til miljøet.

At de kan se hvornår de er færdige.

Antal hold:	6
Antal elever	10 – 14
Lektionslængde:	0,75 timer
Lektionsantal:	1

Køkkenpraktik.

Formål:

Formålet med at eleverne deltager i det praktiske arbejde i køkkenet er, at de får en forståelse for arbejdet og opnår kundskaber og færdigheder, så de bliver i stand til at tage et medansvar og udvise omsorg for den virksomhed, som finder sted.

Gennem de praktiske opgaver får eleverne mulighed for skabende - sansemæssige og æstetiske oplevelser og for at udvikle selvværd og livsglæde. De oplever værdien af et samarbejde, der bygger på ligeværd og tolerance.

Indhold:

Madlavning: De grundlæggende principper for planlægning og metoder for tilberedning af mad.

Måltider: Sammensætning, anretning og servering af måltider til hverdag og fest.

Hygiejne: Principper for hygiejne ved tilberedning af mad samt ved oprydning og rengøring af køkken og spisesal.

Antal hold:	1
Antal elever:	2 elever pr. uge
Lektionslængde:	dagligt fra 8.10 – 15.00 og kl. 17.15 – 18.00
Lektionsantal:	5 dage

Uddannelses- og erhvervsorientering.

Formål:

Formålet med undervisningen i uddannelses- & erhvervsorientering er, at den enkelte elev får kendskab til de uddannelses- & erhvervs muligheder der er efter efterskolen, og at de indser værdien af at gøre en aktiv indsats for at få et rigt voksenliv.

Ud fra den enkeltes forudsætninger, behov, holdninger og de samfundsmæssige muligheder gives der personlig rådgivning og vejledning, hvilket skal medvirke til, at eleven opnår en erkendelse af egne forudsætninger og muligheder.

Indhold:

Livsformer

Uddannelses- & erhvervs muligheder i Danmark

Arbejdsmarkedsforhold

Om arbejdsmiljø og regler for børn og unges arbejde

Undervisningen vil foregå som en vekselvirkning mellem orientering og personlig vejledning og rådgivning. Eleverne vil også få mulighed for at opleve et praktisk forløb i arbejdskendskab / erhvervspraktik.

Undervisningens orienteringsdel foregår i fortælltimerne.

Den personlige vejledning og rådgivning foregår individuelt sammen med skolens vejleder.

Skolevejledning / UEA-orientering / kuratorvirksomhed.

Antal hold: 1 Hold (Der arbejdes med alle elever på én gang og
Der arbejdes individuelt)

Antal elever: 79 elever

Lektionslængde: varieret 0,75 timer til 6 timer

Lektionsantal: svingende 0 - 4

Skolevejledning:

Formål:

I henhold til §§ 8, 10 og 19 i lov om folkeskolen m.m. skal elever i 9. og 10 klasse vejledes og rådgives således at det sikres mulighed for at opnå et solidt kendskab til ungdomsuddannelserne.

Indhold:

Gennem samtaler – workshops – rådgivning at give den enkelte elev opfattelse og forståelse samt vigtigheden af at få viden, og at kunne sortere oplysninger, om uddannelser, uddannelseskra v og uddannelsesmuligheder for derved at stå bedre rustet i det endelige uddannelsesvalg.

Samtalerne:

At den enkelte elev og kontaktlæreren samt skolevejlederen, gennem samtalen, får præciseret her og nu situationen, for derigennem at give mulighed for perspektivering og målsætning.

Workshops:

I danskundervisningen og i temaug e at arbejde med egne problemstillinger og løsninger via IT, samt arbejde med den personlige side sat i relation til hvem er jeg, hvad kan jeg og hvad ønsker jeg mig for min fremtid.

Rådgivning:

I samarbejde med skolevejlederen at bearbejde egne oplysninger, indtryk og vurderinger for den videre proces mod valg af specificeret ungdomsuddannelse.

UEA-Orientering:

Formål:

I henhold til § 19 i folkeskoleloven og bekendtgørelsen om skolevejlederordningens § 6 stk. 4 at give den enkelte elev mulighed for at få et godt kendskab i orientering om uddannelse, erhverv og arbejdsmarkedet.

Indhold:

Den enkelte elev skal i store og små grupper samt ved individuel undervisning orienteres om uddannelsesmuligheder og problemstillinger forbundet hermed. Der gives en bred orientering om erhvervs muligheder, som ikke kun er møntet på uddannelser, samt oplysninger om arbejdsmarkedet og arbejdsmarkedsforhold.

Bl.a. skal de gøres bekendt med:

- ☐ Generelle uddannelsesforhold.
- ☐ De generelle krav der stilles til optagelse og til afslutning af uddannelserne.
- ☐ De forskelligartede indgangsmuligheder til ungdomsuddannelserne.
- ☐ Uddannelsernes krav til den enkelte.
- ☐ Mulige valg af erhverv med og uden uddannelse.
- ☐ Videreuddannelsesmuligheder.
- ☐ Pligter og krav.
- ☐ Lønmodtager og Arbejdsgiver organisation.

Kuratorvirksomhed

Formål:

At give vejledning til den enkelte elev, dennes forældre, psykologer, sagsbehandlere m.fl. vedrørende forhold og muligheder for den unge med særlige behov.

Herunder indsigt i støttemuligheder, vejledning, vurdering og hjælp med henblik på de muligheder der er for at komme videre i et uddannelsesforløb, set i relation til det udvidede (holistiske) uddannelsesbegreb.

Indhold:

- ☐ At give den enkelte elev og dennes forældre mulighed for og støtte til at kunne komme videre med vurdering af uddannelsesmuligheder og –tilbud.
- ☐ At formidle kontakten og aktivt gå ind i arbejdet med at undersøge de konkrete muligheder og svagheder ved det kommende uddannelsessted sat i relation til den enkelte elevs ønsker og formåen.
- ☐ Om ønskeligt, at hjælpe med direkte fysisk tilstedeværelse ved introduktion til et videre forløb.
- ☐ At hjælpe og formidle samt være bindeled mellem den enkelte elevs sagsbehandler på den ene side og PPR på den anden.
- ☐ At være bidragsyder med test og testresultater til PPR's videre vurdering.
- ☐ At udfærdige rapporter om den enkelte elevs sociale og undervisningsmæssige formåen samt en vurdering og konklusion af potentiale til brug for PPR og sagsbehandlere.
- ☐ At bistå den lokale kurator.
- ☐ At stå til rådighed og hjælp op til en afgørelse af valg af uddannelse.
- ☐ At følge op på den videre færd efter endt skolegang på DE.

LINIEFAGENE.

Formålet med undervisningen i liniefagene er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder inden for bestemte fagområder, og de får mulighed for at opnå overblik og fordybelse.

Se omstående beskrivelser.

Antal hold:	8
Antal elever:	8 – 11
Lektionslængde:	2 timer
Lektionsantal:	3

Der tilbydes altid 8 liniefag ud af de 8 beskrevne fagtilbud.

Musik.

Formålet med undervisning i musik er, at udvikle elevernes lyst til færdigheder i at bruge musik som udtryksmiddel og fremme. Deres indsigt i, og glæde ved musikkens særlige kommunikationsformer.

Undervisning skal udvikle elevernes forståelse og brug af det musiske udtryk som mulighed for at indleve sig i mennesker , situationer og miljøer.

Eleverne skal gennem praksis øge deres forståelse af musikkens egenskaber for formidling af kreativitet , socialitet , glæde mm.

De grundlæggende processer med musikarbejdet omfatter instrumenthåndtering , stemmepleje , musiske udtryk , opsætning af musikstykker , strukturering og sammenspil.

Indholdsplan for Musik 1. Halvår

Status : der er måske 3 ud af 10 der har nogen musikalsk baggrund. De øvrige kan hverken holde takten eller tonen. Dog er motivationen høj.

Handlingsplan : Med en Juleforestilling som overordnet mål og som en slags skelet der kan bruges til at samle de forskellige elevers talenter op på, anvendes projektorienteret undervisning /lærings processer for at opfylder delmålene.

Delmål : at synge “rent”

at kunne holde takt

at kunne spil på et rytmeinstrument

at få en indledende forståelse af musik teori / noder mm.

at give den enkelte elev mulighed for at lære at spil på guitar - bass keyboard eller trommer.

at introducerer eleverne til en række forskellige musik genre

at alle deltager i processen om at lave en forestilling, hvor eleverne selv står for manuskriptet, opsætning mm...

Undervisningsforløb : 3 gange ugentligt af 2 timer

Lektionerne er opbygget således A - indledning /status med fælles sange

B - individuel/gruppeundervisning i de enkelte instrumenter/projektgrupper

C - brainstorming /videreudvikling af julestykket

D - fælles øvelser/sammenspil

Indholdsplan for Musik 2. Halvår

Status : Udfra den enkelte elevs færdigheder.

Handlingsplan : Med en Sommer show og CD udgivelse som overordnet mål og som en slags skelet der kan bruges til at samle de forskellige elevers talenter op på, anvendes projektorienteret undervisning /lærings processer for at opfylder delmålene.

Delmål : at synge “rent”
at kunne holde takt
at kunne spil på et rytmeinstrument
at få en indledende forståelse af musik teori / noder mm.
at give den enkelte elev mulighed for at lære at spil på guitar - bass
keyboard eller trommer.
at introducerer eleverne til en række forskellige musik genre
at alle deltager i processen om at lave en forestilling, hvor eleverne selv står for
manuskriptet, opsætning mm...

Undervisningsforløb : 3 gange ugentligt af 2 timer

Lektionerne er opbygget således A - indledning /status med fælles sange

B - individuel/gruppeundervisning i de enkelte
instrumenter/projektgrupper

C - brainstorming /videreudvikling af julestykket

D - fælles øvelser/sammenspil

Evaluering

Der foretages

Daglig mundtlig evaluering

Halvårlig skriftlig udtalelse

Antal hold:	1
Antal elever:	8 – 11
Lektionslængde:	2 timer
Lektionsantal:	3

Sport

Fomålet med sport er:

- At eleverne gennem alsidige idrætslige oplevelser, erfaringer og refleksioner opnår færdigheder og tilegner sig kundskaber, der giver mulighed for kropslig og almen udvikling.
- At eleverne gennem idræt oplever glæde ved og får lyst til, at udøve idræt.

- At eleverne opnår indsigt i og får erfaringer indenfor sundhed og dens betydning.

Eleverne skal igennem praksis øge deres forståelse for idræt og styrke deres kropslige, æstetiske og sociale kompetence. De skal opleve hvorledes idrætten har betydning for deres personlige, sociale, og kulturelle identitet.

Undervisningen skal endvidere give eleverne forudsætning for, at tage ansvar for sig selv og indgå i et forpligtende fællesskab. De skal gennem handleformerne ”at samarbejde” og ”at skabe” lære, at samarbejde i idræt og give hinanden med- og modspil.

Indhold:

Eleverne arbejder med deres krop som udtryksmiddel igennem forskellige øvelser. De undersøger og bearbejder i stigende grad værdien af deres egen indsats i relation til det fælles resultat på holdet.

Vi arbejder med, at lave individuelle målsætninger.

Eleverne skal arbejde med styrke, muskeludholdenhed, kondition, koordination og bevægelighed. Eleverne skal arbejde med, at udfordre sig selv gennem alternative former for idræt.

Endvidere skal de arbejde med forskellige former for boldspil og idrætslige aktiviteter.

Antal hold:	2
Antal elever:	18 – 24
Lektionslængde:	2 timer
Lektionsantal:	3

Textil.

Formålet med undervisningen i håndarbejde er, at eleverne ved skabende håndværksmæssigt arbejde opnår livsnære erfaringer og bliver i stand til at overskue samspillet mellem forestilling, planlægning og udførelse og udvikler færdighed i at formgive og fremstille ting, der har æstetisk og funktionel værdi.

Stk. 2. Gennem udfordringerne i den tekstile designproces får eleverne mulighed for at opleve arbejdsglæde, fællesskab og følelsesmæssigt engagement. Derved udvikler eleverne tillid til egen formåen og erkender værdien af æstetisk praktisk arbejde.

Stk. 3. Eleverne skal blive fortrolige med tekstil kultur og udtryksform, så de bliver i stand til at vurdere, udvikle og formidle den materielle kultur, de selv og andre skaber og bruger.

Flg. Emner gennemgås

Materialekendskab

og	Kendskab til forskellige tekstile stoffers egenskaber, anvendelighed
anvendelighed	økonomi. Herunder indkøb af stof og hjælpemidler. Kendskab til forskellige hjælpemidlers egenskaber og
Sy teknikker	Kendskab til forskellige håndsyrningsteknikker herunder sammensyninger, risting saddelmagersyning og broderi.
Symaskine	Kendskab til symaskinens egenskaber og anvendelighed herunder trådning af symaskine og diverse brugssting
Mønsterfremstilling	Kendskab til konstruktion af mønstre til beklædningsyning.
Herunder	måltagning og fremstilling af mønstre fra diverse tekstiltidsskrifters præfabrikerede mønstre.
Designprocesser	Kendskab til diverse processer til skabelse af designprojekter.
Herunder	inspirationskilder og trusselsanalyser.
Andre teknikker	Ud fra individuelle planer kan det forekomme at der bliver
undervist i	kendskab til andre teknikker til frembringelser af produkter.
Herunder	filtning, knytning, fremstilling af produkter i læder, stoffarvning, broderi, print på tekstiler, patchwork og quiltning

Til indlæringen anvendes

Overvejende individuel undervisning
Klasseundervisning
Par arbejde
Gruppearbejde
Symaskiner
Div. hjælpemidler
Computer
Fotoudstyr

Den daglige planlægning foretages ud fra en daglig evaluering således at der kan foretages den optimale undervisning ud fra elevernes forudsætninger.

Evaluering

Der foretages

Daglig mundtlig evaluering
Halvårlig skriftlig udtalelse
Fotografering af elevernes fremstillede og færdige produkter

Der kan forekomme ændringer

Antal hold:	1
Antal elever:	8 – 11
Lektionslængde:	2 timer
Lektionsantal:	3

Træværksted.

Sløjd

Formålet med undervisningen i sløjd er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der knytter sig til skabende og håndværksmæssig fremstilling. De skal udvikle færdigheder i at formgive og fremstille ting, der har æstetisk og funktionel værdi samt blive i stand til at forstå samspillet i processen fra ide over planlægning til udførelse.

Undervisningen lægger op til at elevernes fantasi, glæde ved at skabe, eksperimenterende og vurderende holdning udvikles gennem fordybelse i den praktiske produktfremstilling for herigennem at styrke oplevelsen af tillid til egne muligheder.

Eleverne gøres bekendte med historiske og nutidige teknologier samt områder som arbejdsmiljø, miljø og ressourcebevidsthed. Derved bidrager faget til deres forståelse af samspillet med vor fysiske omverden og naturen. Eleverne opøves i samarbejde, medbestemmelse og medansvar gennem en arbejdsform, hvor dialog og samarbejde er en del af undervisningsmiljøet.

Antal Hold:	1
Antal elever:	10
Lektionslængde	120 min.
Lektionsantal	48

Slutmål for faget Sløjd

Design og produkt

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gennemføre arbejdet fra inspiration og idé over planlægning til udførelse og evaluering
- vurdere et færdigt produkt ud fra en æstetisk og funktionel synsvinkel
- formgive med personligt præg og i overensstemmelse med valg af tid og kultur
- eksperimentere med fremstilling af et produkt
- fortælle om arbejdsprocessen og fremlægge produktet.
- hente idéer og inspiration fra forskellige kilder samt forholde sig hertil
- forklare valgte arbejdsmetoder og udtryksformer.

Materiale- og værktøjskendskab

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- vælge og anvende værktøj, maskiner og øvrige tekniske hjælpemidler hensigtsmæssigt
- anvende hensigtsmæssige arbejdsgange
- kende til almindelig værktøjsvedligeholdelse
- anvende gængse fagudtryk
- afprøve forskellige materialers muligheder og begrænsninger, fortrinsvis træ og metal
- kende de almindeligste træsorters og metalleres anvendelse og egenskaber
- kende og efterleve sikkerhedskrav for værktøj og maskiner, der indgår i undervisningen
- kende til risikomomenter og følge sikkerhedsforskrifter
- forholde sig til miljø, herunder bæredygtighed, ved materialevalg og bearbejdelse.
- handle ressourcebevidst

Kulturteknikker

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende nutidige teknikker ved bearbejdning af materialer
- anvende teknologier fra historiske perioder og fremmede kulturer
- rekonstruere eller efterligne genstande fra historiske perioder og fra fremmede kulturer
- drøfte, hvordan menneskelig udviklingstrang påvirker vor levevis
- forholde sig til håndværkets betydning, i forskellige samfund.
-

Skabende processer

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- udtrykke sig gennem skabende, praktisk arbejde
- arbejde i en kreativ arbejdsproces
- vurdere egen arbejdsindsats.
- bruge forskellige æstetiske udtryksformer
- Anvende egne idéer og erfaringer i sløjdeprocessen
- forholde sig til sammenhængen mellem egen idé, håndværk og det færdige produkt.

Evaluering

Undervisningen evalueres løbende: fælles projekter evalueres mundtligt ved dagens fælles opstart. Den individuelle evaluering, foregår mundtligt når elevernes produkter er under bearbejdning og når det står færdigt. To gange årligt vil der blive udarbejdet en skriftlig evaluering for den enkelte elev.

Antal hold:	1
Antal elever:	8 – 11
Lektionslængde:	2 timer
Lektionsantal:	3

Have og jordbrug.

Formål: formålet med undervisningen er, at eleverne videreudvikler deres ansvarlighed overfor natur og miljø. Undervisningen skal bidrage til at skabe grundlag for og stillingtagen og handlen i forhold til menneskets samspil med naturen.

Gennem praktisk arbejde med de enkelte områder, at give eleverne indblik i, og kendskab til fagområderne, for at opnå større faglighed.

Indhold: I jordbrug arbejdes med:
Landbrugsrelaterede opgaver

- ☐ pløjning
- ☐ harvning
- ☐ såning
- ☐ gødsning

☐ afgrøder
Mindre husdyr
☐ grise
☐ kaniner
Produktion af grovfoder
Vedligehold og reparation af maskinpark

I havebrug arbejdes med:
Pasning og pleje af grønne områder samt små reparationer og vedligehold af bygninger.

Natur og miljølære indgår som del af undervisningen – både teoretisk og praktisk.

- August** Der startes op med at sætte de unge mennesker ind i hvilke maskiner de ikke må bruge og hvilke der skal en grundig oplæring til for at de må anvende. Der bliver fortalt om sikkerhed og konsekvenser hvis regler ikke overholdes. Derudover skal der klippes græs, køres halm ind til heste og grise og maskinerne skal igen ind i maskinhuset. Vi skal have fældet nogle træer og flyttet en halmlade.
- September** Hegnet omkring hestefoldene skal gøres fri af forvokset ukrudt så der igen er ordentlig strøm i hegnet. På pladsen foran halm laden skal fliserne efterses og nogle steder lægges om. I den ene side skal fliserne lægges færdig. Vi skal have indkøbt grise og lavet en foderplan for disse. Hvis vejret tillader det skal vi også gerne i gang med at lægge kartofler i kule og talt om forskellige former for opbevaring af disse. Når kartoflerne er oppe skal marken harves og der spredes møg. Herefter pløjes marken og der skal igen harves og så skal der sås græs.
- Oktober** Græsset klippes en sidste gang og maskinerne gøres klar til vinter. Kartofflerne skal tilses og der vurderes om de skal sorteres nu eller de er så fine de kan ligge til de skal bruges. Måske skal de tildækkes med plast. Vi skal i gang med at indhegne grisefolden færdig med træ hegn.
- November** Vi skal have hestenes efterladenskaber kørt ud på marken. Er det stadig varmt nok kan det spredes direkte på græsarealet eller også skal det ligges i stak. Maskinerne vi har brugt i efteråret skal rengøres og pletmales så de er parate til foråret.
- December** Juleugen er ikke så lang og vi skal have sat nogle beslag op for hestefolket. Der er tid til en hovedrengøring i laden og værkstedet. Vi skal se på hvordan foderbeholdningen til dyrene er og eventuelt rette lidt i fodersammensætningen. Grisene skal slagtes.

Slutmål for faget Have og jordbrug.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder der sætter dem i stand til at.

- ☐ Reflektere over grundlæggende arbejdsformer ved jordbrug
- ☐ Selvstændigt kunne indstille plov, harve og andre

landbrugsmaskiner

- ☐ Være i stand til at erhverve sig traktorkørekort
- ☐ Kunne tage stilling til hvornår jorden er klar til at blive

bearbejdet

- ☐ Kunne vurdere hvornår græsset er klar til at blive lavet til hø
- ☐ Møde til tiden og rydde op efter sig selv
- ☐ Finde glæde og velvære ved praktisk arbejde
- ☐ Kunne lave mindre reparationer af maskiner
- ☐ Kende ansvaret for dyr der er fuldstændigt afhængige af

mennesket

Evaluering af undervisningen i Have og Jordbrug

Evalueringen tager udgangspunkt i resultater af det praktiske arbejde der er udført.

- ☐ Diskussioner af om høet er godt.
- ☐ Hvor gode er kartoflerne
- ☐ Hvad kunne vi have gjort anderledes
- ☐ Prøver i landbrugsspil

Evaluering skriftliggøres for den enkelte elev

Antal hold:	1
Antal elever:	8 – 11
Lektionslængde:	2 timer
Lektionsantal:	3

Ridning.

Formål for ridning,

Formålet med undervisningen i ridning er, at eleverne tilegner sig viden om hestens adfærd, lærer at ride de tre gangarter, bliver fortrolig med hestene samt arbejdet i stalden. Eleverne skal lære ansvarlighed og hjælpsomhed, som er en stor del af ridefaget. Elevens motorik styrkes via ridning og elevens sociale relationer forbedres gennem omgang og pleje af hesten.

Eleven får indblik i en mulig fritidsinteresse eller arbejdsområde senere i livet. Eleverne skal både lære teori og praksis.

Faget indeholder følgende områder:

- Staldpleje
- Ridning
- Teori

Der arbejdes med:

- Staldpleje
- Fodring
- Omgang med hesten
- Forståelse af hesten
- Vedligeholdelse af udstyr
- Ridning
- Teori
- Hestepleje
- Viden omkring sygdom

Målene for den enkelte elev bliver udarbejdet sammen med den enkelte elev.

Evaluerings:

Løbene evaluering i forbindelse med de enkelte øvelser i undervisningen.

Evaluering af den enkelte elev – samtale en gang om måneden.

Halvårlig skriftlig udtalelse.

Antal hold:	1
Antal elever:	8 – 11
Lektionslængde:	2 timer
Lektionsantal:	3

Mad Med Mere:

Formål for Mad med mere.

Formålet med undervisningen i Mad med mere er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, så de bliver i stand til at tage medansvar og udvise omsorg for den virksomhed, der finder sted i hjemmet, og at de opnår indsigt i de vilkår og værdier, dette livsområde har i samspil med natur, kultur og samfund.

Stk. 2. Gennem praktiske, eksperimenterende og skabende opgaver får eleverne mulighed for sansemæssige og æstetiske oplevelser og for at udvikle selvværd og livsglæde, så de i

fællesskab med andre og hver for sig får lyst til og bliver i stand til at tage kritisk stilling og handle i hjem og samfund.

Stk. 3. Gennem undervisningen fremmes elevernes forståelse af egen og andres kultur, som den kommer til udtryk i udførelsen af hjemmets opgaver, samt for den betydning, anvendelsen af ressourcer har for miljø, sundhed og livskvalitet. Undervisningen skal lægge op til, at eleverne oplever værdien af et fællesskab og samarbejde, der bygger på ligeværd og tolerance.

Slutmål for Mad med mere.

Mad, måltider og livskvalitet

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

vælge, sammensætte og tilberede enkle og forskellige typer af måltider

give eksempler på måltidets sociale, kulturelle og historiske aspekter

sætte ord på sansemæssige oplevelser af måltidet

vurdere retter og måltider ud fra sundheds-, smags- og forbrugskriterier

Beskrive forskellige madkulturer, overveje og drøfte ansvar og omsorg i forbindelse med mad og måltider.

Fødevarer og håndværk

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

planlægge indkøb og arbejdsproces

sætte navne på almindeligt anvendte fødevarer og inddele dem i fødevarergrupperne

undersøge forskellige fødevarer og deres kvalitet i forhold til sundhed,

tilberede fødevarer efter grundlæggende madlavningsteknikker og -metoder

bruge og vedligeholde redskaber, udstyr og tekniske hjælpemidler

give eksempler på fødevarers vej fra jord til bord

nyde og skabe æstetiske indtryk og udtryk.

Forbrug, miljø og ressourcer

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

vurdere en vare ud fra en varedeklaration

sætte forbrug i relation til behov, valg og vaner

finde frem til relevante forbrugerinformationer

forstå, at forbrugsvalg har miljø- og ressourcemæssige konsekvenser
tage kritisk stilling som forbruger.

Hygiejne og sundhed

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

håndtere grundlæggende principper for almen køkken- og personlig hygiejne
opbevare fødevarer korrekt

forstå betydningen af vedligeholdelse, oprydning, rengøring og vask forklar hygiejnens betydning for miljø og sundhed.

Antal hold:	1
Antal elever:	8 – 11
Lektionslængde:	2 timer
Lektionsantal:	3

EFTERSKOLEFAG- VALGFAG

Formålet med undervisningen i valgfagene - efterskolefagene er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder inden for bestemte fritidsinteresser og fagområder, og at de får mulighed for at opnå overblik og fordybelse

Se omstående beskrivelse af de aktuelle fag.

Antal hold:	7
Antal elever:	10 – 14 pr. hold
Lektionslængde:	90 min. – 120 min
Lektionsantal:	1 pr. uge

Friluftsliv. – 2. halvår

Undervisningsplan for friluftsliv

Temaer:

Klatring:

Sikringsteknikker, klatring på væg og pæl, træklating, svævebaner, tovbåner, vedligeholdelse af udstyr.

Bål og mad:

Tænde et bål, brug af Trangiasæt. Lave mad i naturen. Bygge hjælpemidler (trefod osv.)

Vedligehold:

Oprydning på friluftsplads, slå græs osv., brænde affald af (der ligger mærkeligt nok altid en kæmpe bunke deromme)

Naturoplevelser:

Opleve årstidernes skiften ved skov, sø og vand. Kendskab til planter og dyr.

Indendørs aktiviteter:

Knob. Undervisning i biologi. Flora og fauna

Kajak:

Sikkerhedsregler. Vedligeholdelse af udstyr. Padleteknikker

Antal hold	1
Antal elever	12 -14
Lektionslængde	120 min.
Lektionsantal	1

Live Rollespil 2. halvår

Formålet med undervisningen i liverollespil er, at eleverne tilegner sig viden om indlevelse i et fællesskab, udvikler samarbejdsevner, får opbygget brugen af fantasi, og ikke mindst udvikler evnen til opgaveløsning individuelt såvel som i grupper.

Undervisningen har sit udgang i en fantasi verden, hvor alt kan lade sig gøre, den enkelte elev skal derfor agere overfor sine medspillere, ud fra den rolle den enkelte er sat til at være, samtidig med at der skal ageres overfor historien i spillet. Den enkelte elevs indlevelse og fantasi er derfor også med til at udvikle selve spillet, og ens egen karakter.

Antal Hold:	2
Antal elever:	28
Lektionslængde	120 min.
Lektionsantal	1

Slutmål for faget Liverollespil

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- **Opbygge brugen af fantasien, både ved indlevelse og deltagelse i fantasiverdenen.**
- **At være åbner for udforskning af egen personlighed gennem rollen og dens skæbne.**
- **Kræve og udvikle samarbejdsevner og kommunikations færdigheder.**
- **Opbryde og skabe nye sociale mønstre, ved at give intense oplevelser med andre.**
- **Udvikle indlevelse i andre mennesker.**
- **Udvikle opgaveløsning for den enkelte og for større eller mindre grupper.**
- **Give en direkte og indirekte læring om det samfunds organisation og kultur, som rollespillet foregår i.**
- **løse og organiserer praktisk arbejde, af kostume og våbenfremstilling til lejrbygning.**
- **give rum til at være fri af sin ”hverdags” personlighed, og søge selvudfoldelse, ved at rollespillet kræver handling af den enkelte.**

Formål:

Formålet med faget er at give den enkelte elev mulighed for at opleve sig selv i forhold til medspillere, og derigennem opleve helt nye sider af egen formåen

Indhold:

- ☐ **Opbygge brugen af fantasien, både ved indlevelse og deltagelse i fantasiverdenen**
- ☐ **Åbne udforskning af egen personlighed gennem rollen og dens skæbne.**
- ☐ **Udvikle samarbejdsevner og kommunikationsfærdigheder.**
- ☐ **Opbryde og skabe nye sociale mønstre, ved intense oplevelser med andre.**
- ☐ **Udvikle indlevelse og empati.**
- ☐ **Udvikle strategisk opgaveløsning i mindre og større grupper**
- ☐ **Indsigt og læring til fantasiverdenens organisation og kultur.**

- **Praktiske opgaver med løsning og organisering, ved fremstilling af kostumer, våben og lejrbygning.**
- **lære at skelne mellem hverdagens og spillets personligheder**
- **opøve handlekraftighed**

Evaluering

Undervisningen evalueres efter hvert scenarie / lektion. Der lægges vægt på hvordan den enkelte klarede de enkelte opgaver, og samtidig ses der på hvordan scenariet fungerede overordnet set. Evalueringen skriftliggøres ved fagets afslutning.

Musik

Formålet med undervisning i Torsdagsmusik er, at udvikle elevernes lyst til færdigheder i at bruge musik som udtryksmiddel og fremme. Deres indsigt i, og glæde ved musikkens særlige kommunikationsformer.

Undervisning skal udvikle elevernes forståelse og brug af det musiske udtryk som mulighed for at indleve sig i mennesker , situationer og miljøer.

Eleverne skal gennem praksis øge deres forståelse af musikkens egenskaber for formidling af kreativitet , socialitet , glæde mm.

De grundlæggende processer med musikarbejdet omfatter instrumenthåndtering , stemmepleje , musiske udtryk , opsætning af musikstykker , strukturering og sammenspil.

Antal hold: 2

Antal elever: 10 – 14 pr. hold

Lektionslængde: 90 min.

Lektionsantal: 1

Indholdsplan for TorsdagsMusik Hvert Kvartal 07/08

Status : Faget er velbesøgt med 9-11elever med ring eller ingen musikalsk baggrund. Dog er motivationen høj.

Handlingsplan : Med en glædelig sjov musikoplevelse som overordnet mål anvendes projektorienteret undervisning /lærings processer for at opfylder delmålene. Hver ny sang er et mindre projekt.

Delmål : at synge “rent”

at kunne holde takt

at kunne spil på et rytmeinstrument

at få en indledende forståelse af musik teori / noder mm.

**at give den enkelte elev mulighed for at lære at spil på guitar - bass
keyboard eller trommer.**

at introducerer eleverne til en række forskellige musik genre

**at alle deltager i processen om at lave en forestilling, hvor eleverne selv står for
manuskriptet, opsætning mm...**

Undervisningsforløb : 8 gange af 2 undervisningstimer

Lektionerne er opbygget således A - indledning /status med fælles sange

**B - individuel/gruppeundervisning i de enkelte
instrumenter/projektgrupper**

C - brainstorming /nye forslag til sange

D - fælles øvelser/sammenspil

Evaluering

Der foretages

Daglig mundtlig evaluering

Halvårlig skriftlig udtalelse

Billedkunst:

Formål for faget Brugs- Billedkunst:

Slutmål for faget Brugs- Billedkunst:

- fremstille skitser og billeder på baggrund af ideer, følelser, holdninger og ved direkte iagttagelser
- anvende elementær indsigt i brug af teknikker, metoder og materialer i tegning, maleri, collage, grafikformer, foto og skærbaserede billeder
- anvende tegneteknikker til at udtrykke lys, skygge, bevægelse og dybde i billeder
- anvende skulpturelle materialer, hvor der arbejdes med modellering, sammenføjning og udhugning
- anvende computerens billedskabende muligheder i male- og billedbehandlingsprogrammer
- anvende digitalkamera og scanner i forbindelse med billedarbejder, bl.a. som forlæg, illustration og dokumentation
- eksperimentere med streg, flade, form, tekstur, valør, komposition, rum, rytme, spænding og bevægelse

- eksperimentere med teknikker, materialer og værktøjer
- hente inspiration i billedkunsten, i egen kultur og andre kulturer, bl.a. på udstillinger, i film, billedbaser og i forskellige miljøer
- Fremstille billeder i et samarbejde med andre.
- anvende billederfaringer fra museer, udstillinger og offentlige rum i eget billedarbejde
- hente og bruge kunstbilleder og fotos fra diskette, cd-rom eller Internet
- undersøge og vurdere egne og andres billeder

Evalueringsplan for Brugs- Billedkunst:

Der vil være en løbende evaluering af den enkelte elev. Dette er en integreret del af undervisningen i Brugs- Billedkunst. Det vil omfatte såvel elev som lærers vurdering af udbyttet af undervisningen.

Den løbende evaluering vil foregå gennem løbende samtaler med eleven.

Efter endt forløb vil der blive udarbejdet en skriftlig evaluering af hver enkelte elevs samlede standpunkt.

Antal Hold:	2
Antal elever:	10-14 pr. hold
Lektionslængde	1,5 time
Lektionsantal	1

Pedel.

Formål:

Gennem praktisk arbejde, at få indblik og indsigt i problemstillinger omkring arbejdsmarkedet på en arbejdsplads.

At eleven opnår færdigheder, der gør det muligt, på videre sigt, at varetage funktioner i arbejdslivet.

Indhold:

Malerprojekt: At arbejde med grundlæggende færdigheder inden for malerfaget, herunder afrensning, spartling, slibning, grunding samt maling. Endvidere brug af forskellige teknikker til løsning af de stillede opgaver.

Tømrer- , snedkerprojekt: At arbejde med grundlæggende færdigheder inden for fagene, herunder brug af det almindeligste håndværktøj, materialevalg og bestilling, samt løsning af enkle faglige problemstillinger.

Murerprojekt: At få indblik i de mest elementære grundbegreber for faget, specielt orienteret på reparation og opbygning i mindre målestok.

Antal Hold:	1
Antal elever:	10-14
Lektionslængde	1,5 time
Lektionsantal	1

Hardcore

Formål:

Formålet med Hardcore er:

- At eleverne gennem hård fysisk aktivitet, erfaringer og refleksioner opnår kendskab til egen krop, der giver mulighed for kropslig og almen udvikling.
- At eleverne lærer at man kan presse sin krop mere end de er vant til, og tilsvarende psyken.
- At eleverne gennem træningen oplever glæde ved og får lyst til at udøve idræt.
- At eleverne opnår indsigt i og får erfaringer indenfor sundhed og dens betydning.

Indhold:

Eleverne skal arbejde med styrke, muskeludholdenhed, kondition, koordination og motorik.

Antal Hold:	2
Antal elever:	20-25
Lektionslængde	1,5 time
Lektionsantal	1

Skolefag - valgfag

Antal Hold:	6
Antal elever:	13-14
Lektionslængde	60 min.
Lektionsantal	1

Biologi

Formålet med undervisningen i biologi er, at eleverne tilegner sig viden om de levende organismer og den omgivende natur, om sammenhænge, om miljø og sundhed samt om anvendelse af biologi.

Undervisningen skal i videst mulig omfang tage sit udgangspunkt i elevernes egne oplevelser, undersøgelser og opfattelser samt søge at fremme deres glæde ved naturen og lyst til at beskæftige sig med biologiske emner og problemstillinger.

Fortællingerne skal virke som inspiration, for elevernes ansvarlighed overfor natur og miljø, og bidrage til at skabe grundlag for stillingtagen og handlen i forhold til menneskets samspil med naturen.

Slutmål for faget Biologi

De levende organismer og deres omgivende natur

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- Kende og beskrive udvalgte organismer, deres livsytringer og tilpasninger til forskellige livsbetingelser
- Redegøre for grundlæggende forhold i arvelighed og evolution.

Miljø og sundhed

Fortællingerne skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- Beskrive og forklare væsentlige kropsfunktioner
- Kende forskellige faktorer, der påvirker menneskets sundhed
- Forholde sig til aktuelle miljøproblemer og deres betydning for menneskets sundhed og den omgivende natur.

Arbejds måder og tankegange

Fortællingerne skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- Søge biologisk viden og forståelse gennem egne undersøgelser og eksperimenter i naturen.
- Undersøge udvalgte biotoper med deres biologiske mangfoldighed
- Kende til, hvordan biologisk viden bliver til gennem naturvidenskabelige arbejdsmetoder
- Genkende biologiske argumenter og modeller i samfundsdebatten samt overveje deres muligheder og begrænsninger

Forholde sig til værdier og intersemudsætninger knyttet til problemstillinger med biologisk indhold.

Kristendomskundskab

Formålet med undervisningen i kristendomskundskab er, at eleverne forstår, at den religiøse dimension har betydning for livsopfattelsen hos dem selv og andre.

Undervisningen tager sit udgangspunkt i kristendommen, og derudover indgår ikke-kristne religioner og livsanskuelser, for at eleverne får en forståelse for andre holdninger og måder at leve på. Eleverne får indsigt i et udvalg af ikke-kristne religioner og andre livsanskuelser, og på baggrund af den erhvervede indsigt diskuterer eleverne forskellige forhold omkring de udvalgte religioner, sekter og livsanskuelser. Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at gengive udvalgte træk ved nogle af de store verdensreligioner, herunder ligheder og forskelle. Med udgangspunkt i nogle politisk/religiøse temaer og brændpunkter som fx religiøst betinget terror og konflikterne i Mellemøsten vurderer eleverne religionernes rolle som freds- og konfliktskabere.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at vurdere etiske principper og moralsk praksis, samt forholde sig til spørgsmålet om, hvad kristendom er, vurdere kristendommen og folkekirkens betydning i Danmark samt forholde sig til kirkelige retninger i vor tid.

Udvælgelsen af det faglige stof vægtes således, at det udfordrer elevernes personlige værdigrundlag og danner baggrund for fordybelse i forskellige livsspørgsmål, og gennem præsentation af forskellige livsbilleder og undersøgelser af hverdagserfaringer fremmes elevernes indsigt i religionsbegrebet i dets mange aspekter. Der arbejdes med spørgsmålet om, hvad et menneske er, og gennem cases og erfaringer fra dagligdagen illustreres dilemmaet mellem, hvad mennesker siger, og hvad de gør. Elevernes egne erfaringer med ritualer danner afsæt for den faglige behandling heraf.

Evaluering

Efter endt forløb evalueres der både skriftligt samt mundtligt i plenum.

Plan for kristendomskundskab Dybbøl Efterskole

- 1. Hvad er kristendom – andre religioner – forskelle og ligheder.**
- 2. Hvad er et godt liv – hvad er lykke for mig?**
- 3. De syv dødssynder – cases – gruppearbejde og diskussion i plenum**
- 4. De syv dødssynder – cases – gruppearbejde og diskussion i plenum**
- 5. Islam**
- 6. Verden skabelse – menneskets rolle – ondskab**
- 7. Filosofi – platon**
- 8. Døden**
- 9. Andre religioner**
- 10. Menneskerettigheder**

Fysik/kemi/sceince

Formålet med undervisningen i fysik/kemi/sceince er, at eleverne tilegner sig viden og indsigt om fysiske og kemiske forhold. Undervisningen skal medvirke til at øge elevernes almene viden om og forståelse af den verden, de selv er en del af. Undervisningen skal stimulere elevernes lyst til at forstå naturfænomener, naturvidenskab og teknik, samt give eleverne mulighed for at erkende naturvidenskab og teknologi som en del af vor kultur og vort verdensbillede.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at benytte fysiske og kemiske begreber og enkle modeller til at beskrive og forklare fænomener og hændelser og kende til udvalgte stoffers kredsløb i naturen.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at kende til forskellige tiders forestillinger om universets opbygning og udvikling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at identificere og formulere relevante spørgsmål, samt opstille enkle hypoteser, planlægge, gennemføre og vurdere undersøgelser og eksperimenter samt vælge udstyr, redskaber og hjælpemidler, der passer til opgaven.

Evaluering

Der evalueres mundtligt efter hvert emne.

Plan for Fysik/kemi/sceince

1. Intro og fremstilling af slime

Spørgsmål:

Forklare hvad vi skal lave de næste 8 gange
1 til 2 forsøg hver gang

Teoretisk snak hver gang til at starte med,
og elevernes forhåndskendskab til emnet.

Forsøg:

Forsøg og forstå side 35-37

2. Luft og gasser

Spørgsmål:
Hvad er luft?
Kan man se luft?
Hvad bruges luft til?
Er der forskel på luft?

Forsøg:
Forsøg og forstå side 15.
Forsøg og forstå side 7+8
101 spændende forsøg side 7

3. Vand

Spørgsmål:
Kogepunkt
Frysepunkt
Egenskaber
Udvider sig/trækker sig sammen
Isslag

Forsøg:
Forsøg og forstå side 21+22

4. Farver

Spørgsmål:
Hvad er farver?
Hvad bruges farver til?

Forsøg:
101 spændende forsøg side 53.
101 spændende forsøg side 51.

5. Varme

Spørgsmål:
Hvad er varmt og hvad er koldt?
Bruger vi varme og kunde i hverdagen?
Molekyleres hastighed ved varme og kulde

Forsøg:
Mærk temperaturen
Mål temperaturer forskellige steder

6. Astronomi

7. Månen

8. Magnetisme

Spørgsmål:
Hvordan virker en magnet?
Magnetfelt kan man se det?
Elektromagneter
Jordens magnetfelt

Forsøg:
Forsøg og forstå side 38
101 spændende forsøg; forsøg 77

9. Elektricitet

Spørgsmål:
Statisk elektricitet
Strøm
Elektricitet i naturen (lyn)
Fremstillet
Forsøg:
Forsøg og forstå side 25-29

10. Syre/base

Spørgsmål:
Kender i nogle syrer?
Kender i noget basisk?
Er det farligt?
Hvad kan man bruge det til?
Forsøg:
101 spændende forsøg side 54
101 spændende forsøg side 55

Historie:

Formålet med undervisningen i historie er at styrke elevernes historiebevidsthed og identitet og øge deres lyst til og motivation for aktiv deltagelse i et demokratisk samfund. Det sker ved at fremme deres indsigt i, at mennesker er historieskabte såvel som historieskabende.

Stk. 2. Ved at arbejde med samspillet mellem fortid, nutid og fremtid skal eleverne udvikle deres indsigt i menneskers liv og livsvilkår gennem tiderne. Herved skal de videreudvikle deres forståelse af og holdning til egen kultur, andre kulturer og menneskers samspil med naturen.

Stk. 3. Undervisningen skal give eleverne mulighed for overblik og fordybelse i vedkommende historiske kundskabsområder og fremme deres indsigt i kontinuitet og forandring. Undervisningen skal bygge på og stimulere elevernes evne til indlevelse, analyse og vurdering og fremme deres lyst til at videregive og skabe historiske fortællinger på baggrund af tilegnet viden.

Slutmål for eftermiddagsfag i faget Historie

Historie i fortid og nutid

Fortællingerne skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- fortælle om udviklings- og forandringsprocesser fra Danmarks historie, som knytter sig til kongemagt, kirke, landbrug og industri
- beskrive statslige styreformere som tyranni, oplyst enevælde og demokrati
- fortælle om mødet mellem europæere og andre folk under opdagelsesrejser og erobringstogter
- give eksempler på relationer mellem lokalhistorie og Danmarks historie
- fortælle om historiske personligheder og den betydning, de tillægges for udvikling af politiske og kulturelle fællesskaber, herunder Luther og reformationen samt Grundtvig og folkeoplysningen
- give eksempler på emigration, immigration og mobilitet og den betydning det har for familier
- give eksempler på livet på landet og livet i byer i fællesskaber og samfund
- gøre rede for begivenheder, der knytter sig til Danmarks og Nordens grænser

Tid og rum

Fortællingerne skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- placere begivenheder tidsmæssigt "før", "efter" og "samtidig med" hinanden, dvs. benytte relativ kronologi
- kende betegnelser for tidsepoker, der knytter sig til Danmarks historie, herunder stenalder, bronzealder, jernalder, middelalder og oplysningstid
- give eksempler på tidstypiske fremstillingsformer og opfindelser, der er begrundet i udvikling af værktøj, materialer og videnskab
- sætte begivenheder fra Danmarks historie i tidsmæssig relation til verdens historie.
- kende forskel på og anvende begreberne fortid, nutid og fremtid
- anvende begreberne generation og levealder og relatere dem til egen livsverden
- anvende en tidsfrise til at vise samtidighed mellem begivenheder i Danmark og i andre dele af verden.

Fortolkning og formidling

Fortællingerne skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gengive hovedindholdet af en historisk fremstilling og præcisere de vigtigste budskaber
- formulere enkle historiske problemstillinger
- udpege synlige spor fra fortiden
- udtrykke egne holdninger til historiske begivenheder og deltage i samtale herom
- formulere historiske fortællinger, som lægger sociale og kulturelle perspektiver på historiske begivenheder
- gengive historiske fortællinger

Geografi :

Formålet med undervisningen i geografi er, at eleverne tilegner sig viden om og forståelse af de naturgivne og kulturskabte forudsætninger for levevilkår i Danmark og i andre lande samt samfundenes udnyttelse af naturgrundlag og ressourcer.

Undervisningen skal bygge på elevernes egne iagttagelser, oplevelser og undersøgelser og på geografiske kilder, så de udvikler interesse for selv at udbygge deres viden om omverdenen.

Undervisningen skal fremme elevernes forståelse af fremmede kulturer og give dem mulighed for at udvikle engagement, selvstændig stillingtagen til og ansvarlighed over for problemer vedrørende udnyttelse af naturgrundlag, ressourcer og den kulturskabte omverden og konsekvenserne for miljø og levevilkår.

Indholdsplan for TirsdagsGeografi Hvert Kvartal 07/08

Status : Holdet er på 9-11 elever med ring eller ingen geografisk baggrund. Dog er motivationen høj.

Handlingsplan : Med en masse lærerige oplevelser som overordnet mål anvendes projektorienteret undervisning /lærings processer for at opfylder delmålene. Fra at være et hovedsageligt beskrivende fag har geografien udviklet sig til også at blive et forklarende fag og et fag, der stiller problemer op til diskussion. Geografien består af to hoveddele:

1. *Den almene geografi* , der behandler Jorden som helhed og ser på natur- og kulturforholds udbredelse og mulige samspil. Den almene geografi kaldes også den systematiske geografi, og dens dele for systematisk-geografiske discipliner. Det er naturgeografiske discipliner, som f.eks. geologi og klimatologi eller kulturgeografiske discipliner, som f.eks. befolkningsgeografi og økonomisk geografi.
2. *Regionalgeografien* , der, som navnet siger, har regioner som sit arbejdsfelt. En region kan være f.eks. Øresundsregionen, et land, f.eks. Danmark, eller et område med særlige naturgeografiske vilkår, f.eks. Alperne eller Middelhavsområdet. Også menneskeskabte forhold danner regioner som f.eks. Ruhrdistriktet eller marskområderne. Man kan sige, at regionerne er laboratorium for den almene geografi.

Med udgangspunkt i den almene geografi vil vores projekter derfor handle om at fokusere på lokal regioner eksempelvis Alsund, Sønderborgbysopbygning og befolkningsfordeling, Nybøl Nor - geologisk og industrielt, eller den nye motorvejs betydning for lokalsamfundet – fordele og ulemper

Undervisningsforløb : 8 gange (ugentligt) af 2 undervisningstimer

Lektionerne er opbygget således A - indledning /status

B - individuel/gruppeundervisning i de enkelte projektgrupper

C - brainstorming /videreudvikling af projektet

D - fælles diskussioner/evaluering

Evaluering

Der foretages

Daglig mundtlig evaluering

Halvårlig skriftlig udtalelse

Samfundsfag:

Indholdsplan for Samfundsfag

Undervisningen tager altid udgangspunkt i dagsaktuelle nyheder, hvor eleverne får mulighed for, at tilegne sig baggrundsviden, der kan hjælpe til, at forstå årsagen begivenheder i ind- og udland. Med hovedvægten lagt på det samfundsmæssige perspektiv, får eleverne en forståelse af, hvorfor mange problemstillinger kan være så vanskelige at løse, samt hvad der ligger til grund for det verdenssamfund vi lever i.

Hovedtemaer:

Samfundsforhold:

Etiske diskussioner, ressourcefordeling, indvandrings- og flygtningeproblematikken. Den danske Velfærdsstat. Samfundsforhold i andre lande.

Historie:

Danmarkshistorie, verdenshistorie. Historie i nutidigt perspektiv, hvor aktuelle kriser kan ses i et historisk perspektiv.

Politik:

Det politiske system i Danmark. Politiske partier. International politik. EU politik. Politiske strømninger i andre dele af verden.

Økonomi:

Økonomiske systemer og begreber. Verdensøkonomi, nationaløkonomi, virksomhedsøkonomi, privatøkonomi.

Religion:

De fem verdensreligioner. Oplysning om oprindelse, værdier, indhold og praktisering. Religionen set i et samfundsmæssigt perspektiv.

Indenfor alle hovedtemaer, lægges der stor vægt på at diskutere etik og moral, i forhold til problemstillingerne, så eleverne kan komme på banen med deres egen holdning og forståelse.

Evalueringsplan Samfundsfag

Individuelle samtaler der skal klarlægge elevernes faglige niveau.

Små testopgaver der vil vise om eleven har lært det gennemgåede stof

Afsluttende mundtlig evaluering med hele holdet.

Formålet med undervisningen i billedkunst er, at eleverne ved at skabe, opleve og analysere billeder bliver i stand til at se og sans på en rig og nuanceret måde og at bruge og forstå billedsprog som et personligt meddelelses- og udtryksmiddel.

Stk. 2. Eleverne skal i arbejdet med plane, rumlige og elektroniske billeder tilegne sig viden og indsigt og få lyst til og grundlag for at udtrykke sig i og med billeder.

Stk. 3. Som led i deres æstetiske udvikling og som medskabere af kultur udvikler eleverne fortrolighed med kunstens og massekulturens billedformer, og de forstår betydningen heraf i egen og i fremmede kulturer.

TEMAUGER:

Introuge:

Formålet med introugen:

At give eleverne mulighed for at få den størst mulige trædeflade med hinanden. At komme hinanden ved, at give udtryk for hvem man er, og finde sin plads mellem ligesindede.

Det er endvidere formålet at give overblik over de fysiske rammer og den lokale geografi, om trafikale og sundhedsmæssige forhold

Søndag	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
	Morgenvagt EvB 6.30: god morgen / motion 7.40: morgenmad 8.10: D.B. EvB - ERB fortælletime (introugen m.m.) 8.55: pause 9.30 – 11.30: CD-KD-HC– BK Stjerne-løb på skolen	Morgenvagt HL 7.00: god morgen 7.40: morgenmad 8.10: D.B. EvB fortælletime regler –kiosk – fritid – erstatninger – værksteder – bibliotek 8.55: pause Alle elever: HL – BK – EvB – SH – JC – HC 9.30: Matematikopgaver 10.45: Danskopgaver	Morgenvagt KD 6.30: god morgen/motion 7.40: morgenmad 8.10: D.B. EvB – ERB fortælletime køkken og pedelpraktik samt rengøring 8.30: PJ– LH – HL – CD – AS hovedrengøring af fællesområderne 9.30: pause 10.00: Alle pakke og afgang til bogruppetur	Morgenvagt JC 7.00: god morgen 7.40: morgenmad 8.10: D.B. EvB – ERB fortælletime skoledragter 8.55: pause 9.30: JC – KD – LH drenge og piger hver for sig. # Erhvervsorientering # Prøve tøj	Morgenvagt LH 6.30: god morgen/ motion 7.40: morgenmad 8.10: D.B. EvB – ERB fællesmøde 8.55: pause 9.30: JK-HC/BK-HL-FA-AS-LH -CD liniefagspræsentation 11.45: AS- LH-CD-BK-FA-HL Fagvalg i bogrupper
	12.00: Middag EvB	12.00: Middag HL		12.00: Middag JC	12.15: Middag LH

14.30 – 22.30 Alle 15.00 – 16.00: Ankomst – indkvartering – kaffe 16.00 – 16.30: velkomst 16.30 – 17.00: Orientering i bogrupperne 17.00: farvel forældre	12.30: Alle Lærermøde 13.30: Alle Bogruppe med fotografering – planlægning af tur- opgavefordeling (opvask og rengøring) 14.30: PAUSE 15.00 – 17.00: JK- HC-AS – SH– FA Eftermiddagshygge	13.30: Alle Bytur i bogrupperne 15.30: Forfriskning på Sønderborg Slot 16.00 – 17.00: LH- KD Evt. bade på stranden (husk afkrydsning af elever der tager hjem)	16.00 hjemkomst	13.30: JK–KD–SH– FA-JC- AS-PJ Fagtilbud Torsdags eftermiddagstilbud	13.30 – 15.20: almindelig eftermiddag rengøring PJ-CD-HL-LH-AS afslutningstime AS - JC
18.00 aftensmad	18.00: aftensmad	18.00: aftensmad	18.00: aftensmad	18.00: aftensmad	
19.00 – 19.45: Leg på plænen - rundvisning 20.30: Forfriskning 21.00: Foredragssal 22.00: GOD NAT	19.30: gåtur til Sandbjerg 21.45: Oprydning Aftenvagt: 17.00 FA 17.00 HC	19.30: hygge i spisesalen Aftenvagt: 16.00 KD 17.00 LH	19.30: rundbold Aftenvagt: 16.00 BK 17.00 HL	19.30: Planlægning af underholdning 20.00: Underholdning og hygge Aftenvagt: 16.00 JK 17.00 AS	

Idrætsuge

Uge 38,

Erhvervspraktikugen:

Formålet med praktikugen:

At give eleverne i 8. og 9.klasse mulighed for at stifte bekendtskab med arbejdslivet. At få en fornemmelse af hvad det vil sige at komme på en arbejdsplads, at skulle samarbejde med andre, at indordne sig i en arbejdsstruktur og –rytme, at få kontakter til de ansatte, og derigennem at få et overblik og en erfaring der kan være med til at klarlægge deres videre ”karriereforløb”.

Det vigtigste element i erhvervspraktikken er at få lavet en klarlægning af den enkelte muligheder for planlægning af fremtiden. Det er således en del af ”karrierevejledningen” pegende mod uddannelse eller jobvalg, og en del af den samlede indsats for at nedbringe frafald i uddannelserne.

Med andre ord at skab og kunne få øje på muligheder, frem for at være famlende og kun se egne begrænsninger, at stole på sig selv og kunne være bidragyder efter endt skolegang.

Evaluering:

Eleverne evaluerer v.h.a. spørgeskema

Brobygningsugen:

Formål: At få et indblik i hvordan Teknisk Skole og andre ungdomsuddannelser fungerer– speciel møntet på brobygningsforløb for 10 klasserne.

Evaluering:

Eleverne evaluerer v.h.a. spørgeskema

I begge uger vil der blive orienteret omkring

erhvervs muligheder, som ikke kun er møntet på uddannelser, samt oplysninger om arbejdsmarkedet og arbejdsmarkeds-forhold.

Bl.a. skal de gøres bekendt med:

- Generelle uddannelsesforhold.**
- De generelle krav der stilles til optagelse og til afslutning af uddannelserne.**
- De forskelligartede indgangsmuligheder til ungdomsuddannelserne.**
- Uddannelsernes krav til den enkelte.**
- Mulige valg af erhverv med og uden uddannelse.**
- Videreuddannelses muligheder.**
- Pligter og krav.**
- Lønmodtager og Arbejdsgiver organisation.**

Juleugen:

Formålet med juleugen er at få indsigt i julens mange forskellige traditioner og deres betydning for sammenhængskraften mellem mennesker. At opleve glæden ved både, alene og i fællesskab, at forberede og arrangere højtider og overraskelser til fælles glæde.

Mål:

- at opnå viden om julens traditioner**
- at tage selvstændigt initiativ**
- at kunne planlægge og gennemføre en opgave**
- at være hjælpsom**
- at samarbejde om fælles projekter**

- ☐ at tage ansvar for egne og fælles projekter
- ☐ at være kreativ

Indhold:

- ☐ fremstille individuelle julegaver
- ☐ deltage i fælles projekter
  - Julegudstjeneste
  - Julefest
  - Juleskuespil
  - Julekoncert
  - Andre praktiske juleforberedelser
- ☐ arrangere jule-O-løb, julesport, turneringer m.m.

Evaluering

Eleverne evaluerer i fællesskab
Eleverne evaluerer v.h.a. spørgeskema

Juleugen afsluttes med et forældrearrangement.

Skiugen:

Formålet med skiugen, er at give eleverne mulighed for at dyrke idræt på en anderledes måde. At få oplevelser af en anden karakter og opdage at det nye og det umulige ikke er så vanskeligt endda.

I løbet af fem dage vil eleverne opleve snesportens forunderlige verden, hvad det vil sige at stå på ski. Der skal prøves kræfter med det glatte og drilske underlag og koordinationsfærdig-hederne, tålmodigheden og forståelsen for skiløbet vil blive sat på en prøve.

Der vil blive undervist i de elementære skiteknikker:

- ☐ plov
- ☐ sving
- ☐ bremse
- ☐ vægtforskydning

Ligeledes vil der blive gennemgået:

- ☐ parallel sving
- ☐ parallel bremse

I den tekniske del bliver der mulighed for at stifte bekendtskab med:

- ☐ portkørsel
- ☐ blød sne kørsel
- ☐ offpist kørsel

Den hyggelige afdeling:

- ☐ pistevising

☐ orienteringsløb

Antal hold	8	
Antal elever		8 – 12
Lektionslængde	2 timer	
Lektionsantal	10	

I løbet af ugen vil der være forskellige arrangementer hvor alle elever deltager på én gang eller i mindre grupper.

- ☐ hyttearrangement
- ☐ hyggearrangement – fællesaften
- ☐ aftenspisning

Projektugen:

Formålet med projektugen er at eleverne enkeltvis eller gruppevis udarbejder en projektopgave.

Arbejdet med projektopgaven skal videreudvikle projektarbejdsformen og give den enkelte mulighed for at få en bredere vurdering af sit arbejde med et tværgående emne med problemstillinger

Det er vigtigt at projektet formuleres ud fra et samarbejde mellem lærer og elev, at de i fællesskab finder frem til et overordnet emne, som er bredt formuleret, og som kan anskues fra forskellige vinkler.

Det vil således være vigtigt at inddrage stofområder, metoder, arbejds- og udtryksformer fra flere fag og samfundsområder, som kan give udfordringer til den enkelte elev på dennes niveau.

Udgangspunkter:

- ☐ Indkredsning af problemstillingen
- ☐ afgrænsning af projektopgavens indhold i forhold til problemstillingen
- ☐ valg og brug af arbejds- og undersøgelsesformer
- ☐ valg og brug af indhold og metoder
- ☐ valg og brug af kilder og materialer
- ☐ valg og brug af udtryksformer

- ☐ fremstilling af produkt
- ☐ tilrettelæggelse og gennemførelse af fremlæggelsen

Projekt opgaven skal resultere i en fremlæggelse, hvor produkt og formidlingsform vælges af eleven inden for de rammer, som stilles til rådighed.

Evaluerings:

Projekt opgaven bedømmes med en skriftlig udtalelse og evt. karakter

Teaterugen:

Formålet med teaterugen er at give eleverne indsigt i og forståelse for at lave teater. At få inspiration og lyst til at producere, i teatrets forskelligartede processer.

Målet er at opbygge og producere et teaterstykke med udgangspunkt i et tema, et folkeeventyr, en historie eller en fortælling.

Gennem musik, instruktion og scenografi at være med til at lave et samlet værk som skal opføres for familie og venner.

Indhold:

I musikken arbejdes og undervises der med:

- ☐ tekster
- ☐ musikarrangementer
- ☐ Musik og samspil
- ☐ sang og kor

I skuespil og instruktion arbejdes der med:

- ☐ tekster
- ☐ stykkeopbygning
- ☐ scenesammensætning
- ☐ udtryk i mime, tale, krop og niveau
- ☐ sammenkobling af scener

I scenografien arbejdes der med:

- ☐ rumopfattelse og rumdeling
- ☐ rumopbygning
- ☐ lyssætning og lysføring
- ☐ dekoration og dragter

- lettere sminkning

For alle tre felter gælder det, at lave et fællesprodukt i form af et fælles udtryk i en færdig forestilling.

Evaluering:

- samtale i fælles forum
- spørgeskema.

Middelalderugen:

Formålet med middelalderugen er at styrke elevernes historiebevidsthed og identitet. Give dem en forståelse for at mennesket er historieskabt såvel som historieskabende. At opleve glæden ved, alene og i fællesskab, at forberede og arrangere et historie rollespil. Et samspil mellem fortid nutid og fremtid, der giver indsigt i menneskenes liv og livsvilkår gennem tiderne.

Mål:

- At eleverne tilegner sig viden om udviklings- og forandringsprocesser fra Danmarks historie, som knytter sig til kongemagt, kirke, landbrug og industri.
- fortælle om historiske personligheder og den betydning, de tillægges for udvikling af politiske og kulturelle fællesskaber.
- kende betegnelser for tidsepoker, der knytter sig til Danmarks historie, herunder stenalder, bronzealder, jernalder, middelalder og oplysningstid.
- give eksempler på tidstypiske fremstillingsformer og opfindelser, der er begrundet i udvikling af værktøj, materialer og videnskab.
- Formgive med personligt præg og i overensstemmelse med valg af tid og kultur
- eksperimenterer med fremstilling af et produkt
- anvende teknologier fra historiske perioder og fremmede kulturer
- rekonstruere eller efterligne genstande fra historiske perioder og fra fremmede kulturer
- at tage selvstændigt initiativ
- at kunne planlægge og gennemføre en opgave
- At samarbejde om fælles projekter
- At tage ansvar for egne og fælles projekter

Indhold:

- Deltage i det fælles middelalder rollespil
- Deltage i fælles projekter
  - En middelalder gudstjeneste
  - Gøgl og anden underholdning

- Middelaldermad ude i det fri
- Ridderturneringer
- Forældrebesøget
- foredrag
- fremstille og efterligne genstande fra den historiske periode

Evaluering

Eleverne evaluerer i fællesskab og v.h.a. spørgeskema

Middelalderugen afsluttes med et forældrearrangement.

Samvær:

En af de vigtigste elementer i et efterskoleophold er samværet. Det er tiden der ligger uden for normal undervisning, tiden hvor eleverne møder hinanden og er sammen på kryds og tværs af meninger og holdninger, tiden hvor der samtales, diskuteres og drøftes, tiden hvor man kommer hinanden ved, tiden hvor ideer bliver til og hvor tingene bliver formet.

Det er også i denne tid venskaber og kammeratskabet styrkes, det at få lov til bare at være sig selv, ikke skulle gemme sig bag parader og barrikader. Kunne komme ud over gammelkendte grænser og få lov til at udvikle sig i en ny og anderledes retning. Blive accepteret som den man er.

Det er det der er med til at skabe og danne det hele menneske. Det er i samspillet med de andre at accepten af én selv bliver til. Det er i den tid selvværd, selvopfattelse og selvtillid bliver styrket og blomstrer.

Med andre ord, det er her kimen til et godt liv bliver lagt, og det er i den samklang lysten og motivationen til at lære fremkommer.

Kontaktlærer:

Skolen er delt op i 6 boggrupper med i alt 11 kontaktlærere. Deres opgaver er at være den enkelte elevs fortrolige og bindeled mellem skolen, hjemmet og eleven. Kontaktlærerens opgaver er mangesidet. Ud over den direkte kontakt med eleven

Aftentilbud / aftenfag

Formålet med undervisningen i aftenfag er at stimulere elevernes fantasi og glæde ved at skabe, så de bliver i stand til at opleve, se og sanse på en rig og nuanceret måde, og tilegne sig færdigheder og et personligt meddelelses- og udtryksmiddel.

Som led i deres æstetiske udvikling og som medskabere af kultur udvikles elevernes fortrolighed med kunst, kultur og idræt.

Indhold:

Indholdet i aftenfagene kan beskrives ud fra områder / delområder fra fagene. Musik, drama, medier, billedkunst, idræt og andre skabende håndværks- og fritidsmæssige udtryksfag

Antal hold	6
Antal elever	8 – 14
Lektionslængde	1 time
Lektionsantal	1

Eksempler på aftentilbud / aftenfag

Billard/ bordtennis

Spil i spisesalen

Magic kortspil

Filmkanon

Lego Mindstorm

Bueskydning

Pigeliv

Boys Corner

Fittnes

Badminton

Høvdingebold

Ridning

Musik

Kor

Massage og afspænding

Smykker

Motorlære

Lektiecafé

Billedkunst.

Formål:

Formålet med undervisningen er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder i tegning og maling, som gør dem i stand til selv at skabe og at kunne forstå billeder og anden form for kunst i verden omkring dem.

Indhold:

Undervisningen lægger vægt på evnen til at se og opleve, og at stole på det man ser.

Der gennemgås forskellige tegne- / maleteknikker, form og farve, der samtales om liv og kunst, og om arbejdsglædens betydning.

Museumsbesøg og billedanalyser indgår bl.a. i undervisningen.

Skydning.

Formål:

Formålet med undervisningen er, at eleverne tilegner sig viden om og kendskab til skydevåben.

Gennem praksis og teori at blive gjort bekendt med muligheder og mangler samt tilegne færdigheder i form af pleje, vedligehold og omgang.

Indhold:

Eleverne stifter bekendtskab med brugen af bue og pil – luftgeværer.

Der optrænes færdigheder i brugen af våbnene samt gennemgang af sikkerhedsregler og foranstaltninger for mindskelse af risici.

Eleverne gennemgår praktiske muligheder set i relation til kultur og historie.

Der arbejdes med vedligehold – reparation – omgang – pleje.

Musik.

Formål:

Formålet med undervisningen i musik er at udvikle elevernes evne og glæde ved at udtrykke sig musisk.

Gennem en aktiv og skabende beskæftigelse styrkes elevernes følelsesmæssige og interlektuelle udvikling, deres koncentration og motorik udvikles, og de får en forståelse af sig selv som en del af et fællesskab.

Indhold:

At gengive, komponere, improvisere sang og musik.

Instrumentalspil, musiklære og bevægelse.

Dansk og udenlandsk musik.

Textil.

Formål:

Formålet med undervisningen i faget tekstil er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der knytter sig til fremstillingen af beklædning og dertil beslægtede opgaver. Gennem praktisk produktfremstilling, at styrke elevernes tillid til egne evner og muligheder. Endvidere at styrke elevernes kvalitetssans og samarbejdsevne.

Indhold:

Eleverne stifter kendskab til forskellige typer af stof og disses muligheder. Eleverne lærer om enkle tilskæringsmuligheder. Endvidere undervises der i anvendelse af forskellige hjælpemidler til beklædningsyning. Eleverne lærer at formgive og fremstille beklædning der har æstetisk og funktionel værdi

Weekender

I weekender tilrettelægges forskelligartede aktiviteter, som i større eller mindre udstrækning er obligatoriske. Disse kunne være:

- idrætskonkurrencer**
- ridning**
- omvendt døgn**
- løb for livet (kræftens bekæmpelse – alle)**
- mammut computerspil**
- Biograftur**
- vandretur**
- friluftstur**
- kajak**
- rollespil**

Rengøring (morgen – aften)

Hver aften er der afsat en halv time til rengøring af skolens områder. Dette er borgerligt ombud, og en vigtig del af fællesskabet. Det at gøre noget for hinanden er med til at styrke sammenholdet.

Sammen med morgenrengøringen er det en vigtig brik i forståelsen for og opfattelsen af hvad det vil sige at holde orden og få indblik i de hygiejniske principper.

Stillette

Hver aften er der afsat en time til lektielæsning og fordybelse. Eleverne arbejder individuelt på værelserne eller i grupper i klasselokalerne. Vagtlæreren agerer lektiehjælper, og motivator.

Foredrag

I løbet af skoleåret arrangeres foredrag med kulturelt og informativt indhold. Disse foredrag henvender sig primært til skolens elever, men i enkelte tilfælde tilrettelægges foredragene således at forældre og lokalsamfund også får mulighed for at deltage.